

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

18 december 2002

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING VAN EEN VLAAMS VOLKS-
VERTEGENWOORDIGER

DECREET MIDDELENBEGROTING 2003

DECREET ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2003

DECREET BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2003

Inhoud

Nr. 23

Woensdag 18 december 2002
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Onderzoek van de geloofsbrieven en eedafliegging	1
Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003	
– 13 (2002-2003) – Nr. 1 : Toelichtingen	
– 14 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet	
– 16 (2002-2003) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003	
– 13 (2002-2003) – Nr. 1 : Toelichtingen	
– 15 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 12 : Ontwerp van decreet	
– 16 (2002-2003) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003	
– 1438 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 19	
Algemene bespreking (Voortzetting)	1
Sprekers : mevrouw Veerle Heeren, mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Carl Decaluwe, mevrouw Ann De Martelaer, de heren Cis Schepens, Jan Penris, Eric Van Rompuy, André Denys, Leo Peeters en Jan Roegiers, mevrouw Dominique Guns, de heren Dominiek Lootens-Stael, Francis Vermeiren, Luc Van Nieuwenhuysen, Joris Van Hauthem, Dirk Holemans, Sven Gatz, Christian Verougstraete en Erik Matthijs, mevrouw Isabel Vertriest, de heren Paul Wille en Pieter Huybrechts, minister Jaak Gabriels, minister Paul Van Grembergen, minister Dirk Van Mechelen, minister Guy Vanhengel en minister Vera Dua	
Regeling van de werkzaamheden	38

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.07 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Karlos Callens, Jan Loones, Miel Verrijken : gezondheidsredenen ;

Anny De Maght-Aelbrecht : ambtsverplichtingen.

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 28 november 2002 heeft de heer Herman De Loor met ingang van 15 december 2002 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen, is mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh.

De geloofsbrieven van mevrouw Van Nieuwenborgh werden al goedgekeurd in onze plenaire vergadering van dinsdag 6 juli 1999. Een aanvullend onderzoek door het Algemeen Secretariaat heeft uitgewezen dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de verkiesbaarheidsvoorwaarden van mevrouw Van Nieuwenborgh.

Ik stel dan ook voor niet opnieuw een commissie te benoemen voor het onderzoek van de geloofsbrieven van mevrouw Van Nieuwenborgh.

Is het parlement het daarmee eens ? (*Instemming*)

Ik roep mevrouw Van Nieuwenborgh uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig haar uit de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt : 'Ik zweer de Grondwet na te leven.'

- *Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh legt de grondwettelijke eed af.*

Mevrouw Van Nieuwenborgh, namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003

- 13 (2002-2003) – Nr. 1 : Toelichtingen
- 14 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet
- 16 (2002-2003) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003

- 13 (2002-2003) – Nr. 1 : Toelichtingen
- 15 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 12 : Ontwerp van decreet
- 16 (2002-2003) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003

- 1438 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003, het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik wil hier de aandacht vestigen op twee dingen. Ten eerste is er de verkoop van de sociale woningen. Ten tweede is er de uitvoering van het socialehuurbesluit, waarover we de voorbije weken al meermaals hebben gedebatteerd.

Een paar weken geleden schrokken heel wat bewoners op van een socialehuurwoning toen ze hoorden dat ze niet langer in hun woning konden blijven wonen. De inkomenscoëfficiënt 2 moest worden toegepast. Concreet gaat het dan over een netto belastbaar inkomen van 30.000 euro. In de praktijk komt dit neer op ongeveer 63.000 frank. De mensen hadden de keuze : ofwel kochten ze de

Heeren

woning, ofwel betaalden ze een extra bijdrage, ofwel moesten ze de woning verlaten. De minister is heel genereus geweest : hij heeft de opzegtermijn met 1 jaar verlengd. Mijnheer de minister, ik heb u daar vorige week over ondervraagd in de commissie. U hebt me toen gezegd dat de bouwmaatschappijen verplicht waren om het contract met alle huurders met een inkomenscoëfficiënt hoger dan 2 op te zeggen. Anders zou u sancties uitvaardigen. We weten vandaag hoeveel huurders hiermee worden geconfronteerd. Het gaat over 4.047 huurders. Meer dan 10.000 gezinnen worden dus getroffen door deze maatregel.

Mevrouw Baeke, de mensen kunnen niet meer volgen. Enerzijds horen ze uw voorman, minister Stevaert verklaren dat de inkomensgrenzen in de sociale huisvesting moeten worden verhoogd. Zo kan het immers niet langer : wijken moeten leefbaar worden, en iedereen is welkom. Anderzijds keurt diezelfde sp.a dat huurbesluit 2 jaar geleden goed.

Ik was toch wel wat verrast toen ik vanmorgen het artikel las in Metro over de uitvoering van dat huurbesluit. Ik was verrast omdat ik uw stem niet gehoord heb, noch in de plenaire vergadering noch in de commissie. Dat wou ik hier toch wel even heel expliciet zeggen.

Men kan natuurlijk de vraag stellen waarom het socialehuurbesluit zo nodig moest worden gewijzigd en waarom een IC van 2 gehanteerd werd in plaats van een IC van 3 of een IC tussen 2 en 3. Wat was er mis met het huurbesluit van 1994, waarbij bouwmaatschappijen destijds de machtiging kregen om een jaarlijks onderzoek uit te voeren naar de IC van de huurder hoger dan 2 ? De raad van bestuur van die bouwmaatschappij moest dus een evaluatie maken van de sociale situatie van de betrokkene en kon ook een gemotiveerde huuropzeg betekenen.

Wij hebben dat debat 2 jaar geleden al gevoerd.

De voorzitter : Mevrouw Baeke heeft het woord.

Mevrouw Anne-Marie Baeke : Mevrouw Heeren, ik denk dat wij van meet af aan, toen die brief van de minister vertrokken is, heel duidelijk gezegd hebben dat we daar een probleem mee hadden. Dat heeft onze fractievoorzitter, de heer Tobback, duidelijk gezegd. Ik kom daar straks in mijn toelichting op terug.

Mevrouw Veerle Heeren : Dat kan wel zijn, maar ik heb uw stem de voorbije 2 jaar niet gehoord. Ik heb de stem van de sp.a niet gehoord toen het socialehuurbesluit gewijzigd was. Dat stoort me bijzonder. Nu komt het in de actualiteit. Nu is het vijf voor twaalf, omdat de opzeg betekend moet worden voor 31 december 2002. Nu opeens schieten de socialisten wakker en zeggen ze : ‘Dat kan inderdaad niet, want we pleiten voor hogere inkomensgrenzen, en dat past nu niet in ons nieuwe programma.’ Eerlijk gezegd, ik vind dit een hypocriete houding, waar ik weinig respect voor kan opbrengen.

Mevrouw Anne-Marie Baeke : Mevrouw Heeren, we zijn het erover eens dat de maatregel op dit moment niet goed is. Dan moeten we daar iets aan doen.

Mevrouw Veerle Heeren : Als u dat vandaag vindt, had u dat 2 jaar geleden ook al kunnen zeggen. Dan zou mijn partij bij monde van mezelf en van de heer Decaluwe niet de enige partij geweest zijn om te wijzen op de moeilijkheden die op ons af zouden komen. Toen had men daar echter geen oren naar, zodat we een dovemansgesprek voerden.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mevrouw Heeren, ik zou toch willen verwijzen naar de initiatiefnemer voor de wijziging van het huurbesluit in 2000. Als ik me niet vergis, is dat een huidige fractiegenoot van u. Ik zal het echter niet over het verleden hebben. Ik zal het hebben over wat er nu is.

Om te beginnen, hebben we beslist om de periode te verlengen. Dat hebben we om twee redenen gedaan. Ik heb dat hier in het parlement ook duidelijk aangegeven. We wilden met een nieuw huurbesluit komen en ervoor zorgen dat wat reeds in het programmadecreet is opgenomen – om de overgang van huur naar koop te vergemakkelijken – ook zijn uitwerking kan krijgen.

Er is daar toen in het parlement een debat over gehouden. Mevrouw Baeke heeft terecht aangegeven dat onder meer ook de fractievoorzitter van de sp.a heeft aangedrongen op het feit dat de verplichting van ‘anders moet je de woning verlaten’ uit de tekst zou verdwijnen. Daarom hebben we een omzendbrief aan de socialehuisvestingsmaatschappijen voorgelegd als beslissing aan de Vlaamse regering. Vorige vrijdag is dat ook goedgekeurd.

Gabriels

Het blijft dus minimaal 2 jaar, wat betreft die overgangperiode. Uit datgene wat naar de maatschappijen vertrekt, verdwijnt de verplichting van 'anders moet je de woning verlaten'. Uiteraard is het mogelijk dat er eventueel een lichte verhoging van de huurprijs in aanmerking wordt genomen of dat men de huurwoning kan kopen, maar uiteindelijk komt dat in de nieuwe versie van het huurbesluit, waar men eerder in de commissie al op heeft aangedrongen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik zal de heer Denys nogmaals citeren. Gisteren is er hier een tirade geweest : waar is CD&V allemaal de oorzaak van ? Welnu, mijnheer Denys, in de geschiedenis van de sociale huisvesting is dit de eerste regering die minimaal 10.000 mensen uit hun woning zal zetten. Dat is de grote verdienste van paars-groen. *(Opmerkingen van minister Jaak Gabriels)*

Mijnheer de minister, ik zal opnieuw aantonen dat u uw dossiers totaal niet kent. *(Opmerkingen van minister Jaak Gabriels)*

Ik ken ze inderdaad wél, mijnheer de minister.

Minister Jaak Gabriels : Weet u wat de minister-raad heeft beslist ? Weet u welke omzendbrief we hebben verstuurd ? Dat kunt u niet weten.

De heer Carl Decaluwe : Ik weet dat, mijnheer de minister, en ik weet ook welke chaos u ervan hebt gemaakt.

De voorzitter : Mijnheer Decaluwe, mevrouw Heeren voert nu het woord namens uw fractie. In het Bureau is afgesproken dat een spreker niet door mensen uit de eigen fractie wordt onderbroken. Dat is toch ook logisch ?

De heer Carl Decaluwe : Wat komen we dan doen in het parlement ?

De voorzitter : Het is een kwestie van beleefdheid tegenover uw collega. Zij kan evengoed de minister van antwoord dienen als u. U kunt nu zelf repliceren, maar dan kort, en niet met een heel betoog.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik repliceer op wat de minister zojuist heeft gezegd.

De voorzitter : Mevrouw Heeren kan dat ook. *(Gelach)*

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ofwel wenst u een debat in aanwezigheid van veel parlementsleden, ofwel kunnen we de pers meedelen dat we hier als parlements lid niet aanwezig hoeven te zijn en dat we onze tijd hier verliezen, aangezien we niet eens mogen onderbreken. Het is het een of het ander. Ik heb niet de kans gehad om naar de commissie voor Huisvesting te gaan, omdat ik actief was in de commissie voor Openbare Werken. De plenaire vergadering is bedoeld om andere parlementsleden de kans te geven kort te repliceren op wat de minister zegt. Dat moet toch kunnen ? *(Opmerkingen van de heer Lucien Suykens)*

Dat staat niet in het reglement. We kunnen evengoed het parlement ontruimen en de minister en de spreker onder elkaar een debat laten voeren.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de minister, het klopt dat de aanpassing van het sociale-huurbesluit op de agenda stond van de Vlaamse regering, maar volgens mijn informatie is er geen beslissing over genomen, en werd het verwezen naar een IKW. Daar wil ik duidelijkheid over.

Minister Jaak Gabriels : Er is duidelijk beslist tot een aanpassing aan de besluiten van het debat hier. Uit de omzendbrief aan de maatschappijen is de passage dat de bewoners het huis eventueel moesten verlaten, verwijderd.

Mevrouw Ann De Martelaer : In het voorstel stond dat het van 1 naar 2 jaar zou gaan. Daarover ging het. Volgens mijn informatie is daarover nog geen beslissing genomen, en is er verdere voorbereiding nodig in een IKW.

Minister Jaak Gabriels : Er is wel degelijk een beslissing over genomen.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, ik heb u dus goed begrepen. Vorige vrijdag heeft de Vlaamse regering beslist dat de opzegtermijn van 1 naar 2 jaar gaat en dat de verplichting de woning te verlaten als er niet wordt verkocht noch een solidariteitsbijdrage wordt betaald, wegvalt. Dat betekent dat u ook het besluit moet aanpassen. Het is 5 voor 12, maar u stuurt verschillende signalen uit. Vorige week zei u dat de maatschappijen de regel-

Heeren

geving moeten toepassen, en dat u anders zult optreden en maatregelen nemen.

De aanpassing van de huur betreft een solidariteitsbijdrage. Ik weet niet of u dat wel weet. Heel veel gezinnen die vandaag 16.000 frank betalen, zullen morgen 30.000 frank moeten betalen. Dan kunnen ze zich inderdaad evengoed wenden tot de privé-markt. Dat staat haaks op wat zowel u als de socialisten verkondigen, namelijk dat de inkomensgrenzen moeten worden opgetrokken. Vooral dat stoort me.

U dwingt de maatschappijen nu om huren op te zeggen. Daarmee creëert u chaos en onzekerheid bij veel bewoners van die woningen. De gegevens zijn immers heel duidelijk : het gaat voor 80 procent om de leeftijdsgroep tussen de 50 en de 60 jaar. Bovendien leven veel van die bewoners van een vervangingsinkomen. Als u doorgaat met het verhogen van de huur, zodat de mensen het niet meer aankunnen, dan zal de huidige wachtlijst van 72.000 mensen nog aangroeien. Al die gezinnen zullen een individuele aanvraag doen bij de bouwmaatschappijen. Ik kan ze geen ongelijk geven.

Ik weet ook wel dat de heer Sauwens nu lid is van CD&V, maar ik ben heel blij dat ik twee jaar geleden ook mijn mond heb opengedaan en niet heb gezwegen in de commissie zoals sommige collega's. Ik heb toen ook aangeklaagd dat dit niet kon. Ik zit natuurlijk in de oppositie, ik ken mijn plaats, maar u kan niet zeggen dat CD&V de problematiek waar we vandaag mee worden geconfronteerd, niet op de agenda heeft geplaatst. U bent goed genoeg omringd om dat te weten.

Het hypocriete is dat de socialisten altijd hebben gezegd dat de miljonairs uit de sociale huisvesting moeten verdwijnen. Er zijn inderdaad veel tekorten en ik zou ook graag zien dat het budget van de sociale huisvesting wordt verhoogd zodat alle vragen kunnen worden beantwoord. Maar wat leid ik vandaag af uit de cijfers ? Het gaat over 3 procent van het totaal aantal socialehuurwoningen. Het gaat eigenlijk over 4.074 gezinnen die meer dan 1,2 miljoen frank of 30.000 euro betalen ten opzichte van 130.000 sociale woningen die er in Vlaanderen zijn. Daarover spreken we. Zijn dit de miljonairs waar vaak over wordt gesproken ?

Als iemand echt veel meer verdient dan 2 miljoen en hoger zit dat de inkomenscoëfficiënt van 3, dan moet de overheid inderdaad stimuleren dat deze mensen de sociale woning zouden verlaten, maar

dat zat vervat in het huurbesluit van 1994. Ik begreep toen niet en ik begrijp vandaag nog niet dat men dit willens nillens heeft willen wijzigen. Wat hoor je op het werkveld bij de maatschappijen ? De raden van bestuur van die maatschappijen, die politiek zijn samengesteld, zullen u zeggen dat er in het verleden een sociaal onderzoek gebeurde om na te gaan of iemand hoger zat dan een inkomenscoëfficiënt van 2 en ook de sociale situatie werd nagegaan. Het probleem is dat er een grote concentratie van vijftig- en de zestigjarigen bestaat. Deze mensen krijgen binnen enkele jaren een pensioen en zullen dan opnieuw in aanmerking komen. Anderzijds is er het verhaal van de hogere inkomensgrenzen. U moet mij eens vertellen hoe ik aan de burgers moet uitleggen dat men op die manier aan huisvesting wil doen. Dat is hypocriet.

Mijnheer de minister, u hebt al meermaals aangekondigd dat er een nieuw socialehuurbesluit zal komen. U hebt dat vorig jaar bij de toelichting van de beleidsbrief al aangekondigd. Ik zie er vandaag nog niets van. Vorige week hebt u gezegd dat u de maatschappijen zult verplichten om de opzeg te betekenen. Dat betekent chaos op het werkveld. De bouwmaatschappijen zijn de zwarte piet. Over een paar maanden komt u met een nieuw voorstel, onder druk van de socialisten, want die willen ook de inkomensgrenzen verhogen, en is er geen vuiltje aan de lucht. Op die manier krijgen de mensen geen duidelijkheid en weten niet waar ze naartoe moeten. Het resultaat spreekt voor zich. Ik wil hier niet zeggen wat de mensen tegen me zeggen. Ik begrijp ook dat mensen zo reageren als ze in een dergelijke situatie zitten. De voorbeelden die we kennen zijn zeer penibel. Ik ben ervan overtuigd dat u op uw kabinet ook veel vragen hebt gekregen.

Het gaat over iets meer dan 4.000 huurders, met andere woorden over 10.000 gezinnen in Vlaanderen die hier voor Kerstmis mee worden geconfronteerd.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Nu zijn we problemen aan het zoeken die er niet zijn. Er is een socialehuurbesluit dat zegt dat mensen met een inkomenscoëfficiënt die twee keer hoger is dan de norm, een hogere huur zullen moeten betalen als ze in een opzegperiode komen.

Over hoeveel geld gaat het in de praktijk ? We hebben dat nagegaan voor een aantal socialehuisvestingsmaatschappijen. We weten precies hoeveel percent van de populatie erboven zit en hoeveel ze

De Martelaer

nu betalen. Volgens onze berekening betalen die mensen nu 10,8 percent van hun totale inkomen. Houden we die mensen in de sociale huisvesting – wat voor ons ten dele de bedoeling is –, dan moeten we berekenen wat die mensen zouden moeten betalen op basis van hun inkomen. Volgens die formule zullen deze mensen van 0,05 tot 6,85 percent extra op die 10,8 percent zullen moeten betalen. Dat betekent dus dat ze nog altijd niet aan 20 percent van hun totale inkomen zitten dat ze zouden moeten betalen. In se is het geen probleem om mensen die een hoger inkomen hebben, een hogere huur te laten betalen. Dat is trouwens belangrijk voor de SHM's. Daardoor kunnen zij inkomsten genereren.

Mevrouw Veerle Heeren : Mevrouw De Martelaer, in het besluit staat letterlijk dat het hier om een solidariteitsbijdrage gaat. Onze fractie heeft zich nooit verzet tegen een verhoging van marktconforme huur. Ook het omgekeerde is trouwens het geval : als men minder verdient, zal men op termijn minder moeten betalen.

Zoals het vandaag ingeschreven staat, gaat het om een solidariteitsbijdrage. Ik heb de minister daar niets horen over zeggen. Uit de gegevens waarover ik beschik – u beschikt blijkbaar over andere gegevens – blijkt een huurverdubbeling. Als we niet optellen, kunnen die mensen dan goedkoper gaan huren op de privé-markt. Zoiets kan toch niet !

Er is ook nog het aspect van de financiële draagbaarheid van sociale bouwmaatschappijen. Ik hoor nu zeggen dat we de rijkere huurders – dit zijn mensen met een netto inkomen van 65.000 frank – in de sociale huisvesting moeten kunnen behouden. Daar gaat het over. Ik ben het dus niet met u eens als u zegt dat het uiteindelijk niet zo erg zal zijn. Het zal wel erg zijn !

Wie 65.000 frank netto per maand verdient, zal worden geconfronteerd met de huidige regelgeving, dus met de nieuwe huurprijs en met de solidariteitsbijdrage. Het gaat daarbij niet om een marktconforme huurprijs, maar wel om de huurprijs plus de solidariteitsbijdrage die zich situeert tussen de 25 en de 30.000 frank. Dit is onaanvaardbaar, dat heb ik 2 jaar geleden al gezegd. Soms heb ik de indruk dat in deze regering niemand nog weet waar het eigenlijk over gaat. In dit geval gaat het over 3 percent van de gezinnen of huurders op een totaal patrimonium van 130.000.

De autonomie, zoals die ingeschreven was in het huurbesluit van 1994, is eigenlijk totaal verdwenen. Mijnheer de minister, indien u echt lef had, dan gaf u deze grove inschattingsfout toe en zocht u naar nieuwe oplossingen. Ik zal er u enkele aanreiken. Open bijvoorbeeld het debat over het optrekken van de inkomenscoëfficiënt of aan het onderzoek van de mogelijkheid om marktconforme huren te vragen in plaats van een solidariteitsbijdrage.

U hebt het voortdurend over nieuwe politieke cultuur, over autonomie, over het responsabiliseren van de mensen en van de gemeenten. Responsabiliseer dan toch de raden van bestuur van die huisvestingsmaatschappijen. Als er in bepaalde maatschappijen zaken verkeerd gelopen zijn, dan hebben we de inspectie om dat te controleren en bij te sturen.

Vorige week hebt u in de commissievergadering gezegd dat we over regeringscommissarissen beschikken die goed werk leveren. Welnu, spoor die aan om toe te zien op een goede toepassing van de regelgeving. Met het huidige huurbesluit en met uw besluiten 'op een drafje' – tien dagen voor het einde van het jaar – lost u fundamenteel niets op.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, de parlementsleden moeten toch leren luisteren. Ik wil hier geen intentieproces van wat in het definitieve huurbesluit gaat komen. U somt hier trouwens zaken op waarvan sommige zullen worden opgenomen. Denk maar aan het optrekken van de inkomensgrenzen.

Om te beletten dat het besluit dat destijds door een van mijn voorgangers, de heer Sauwens, werd ingezet, zou worden uitgevoerd, hebben we gewoon de termijn verlengd. Dit werd vorige week vrijdag principieel op de ministerraad goedgekeurd. Uiteraard moeten we er nu voor zorgen dat in het sociale huurbesluit, dat begin volgend jaar na goed overleg tot stand moet komen, alle noodzakelijke elementen worden opgenomen om tot een soepel huurbesluit te komen ten einde de problemen te kunnen oplossen.

U moet niet zeggen dat ik het over een intentieproces had. Er is geen grens bepaald, er is ook nog niet gesproken over een solidariteitsbijdrage. We hebben alle ruimte om in de gewijzigde omstandigheden een duidelijk antwoord te geven.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, als u goed wetgevend werk wilt verrichten, kunt u ook

Heeren

zeggen dat de uitwerking van artikel 24 van het huidige socialehuurbesluit wordt uitgesteld in afwachting van een nieuwe regelgeving. Nu creëert u chaos op het veld en ondertussen zegt u dat u zult luisteren in het parlement, in de commissie en op het werkveld, en dat u het in het voorjaar zult samenvatten. Ik vind dat slecht wetgevend werk. U lost daar op korte termijn niets mee op, integendeel.

Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat het initiatief inzake de sociale verkoop aan de mensen zal worden gegeven. Ik wens u veel succes toe met de verkoop en de renovatie van uw appartementsgebouwen. We hebben het in de commissie uitgebreid gehad over de premies. U hebt die afgeschaft en er niets voor in de plaats gebracht. U wilt fiscale stimuli ontwikkelen, waarvan we het resultaat op heel lange termijn moeten bekijken. De studies wijzen nu al uit dat dat niet het middel zal zijn om iets te doen voor de gewone kandidaat-kopers of kandidaat-bouwers die morgen willen renoveren. *(Applaus bij de CD&V/Opmmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

De voorzitter : Mijnheer Decaluwe, ik heb mevrouw Heeren 14 minuten gegeven. Dat is het dubbele van wat haar toegemeten was.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn spreekrecht opeisen als parlements lid.

De voorzitter : De spreektijd wordt afgesproken in het Uitgebreid Bureau. Mijnheer Decaluwe, u moet uw spreektijd met uw fractie afspreken.

De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, weken geleden maakte ik al een toespraak klaar van een uur die handelt over Binnenlandse Aangelegenheden en de vergelijkingspunten met het seksuele leven van de meikever in de middeleeuwen. Interessant, hoor ik sommigen al denken. Helaas, de toegekende tijd van 6 minuten om een onderdeel dat 1.728 miljoen euro behelst is te kort en dus heb ik mijn interessante bijdrage verscheurd en een nieuwe gemaakt die een tiende van de gewraakte uiteenzetting duurt, dus 6 minuten of 360 seconden, dit wil zeggen minder dan de helft van de tijd waarop Van Hove op TV een gerecht klaarstoomt.

Een eerste positief punt is dat de decreten die er de vorige jaren kwamen, in 2003 in goede banen zullen worden geleid. We herinneren aan de intergemeentelijke samenwerking, de hervorming van het Gemeentefonds, het administratief toezicht en de stadsvernieuwingsprojecten.

Ook het feit dat door het Lambermontakkoord Vlaanderen bevoegd wordt om het bestuur van onze gemeenten en provincies op een samenhangende wijze in te passen in de Vlaamse bestuurlijke organisatie, is voor ons een pluspunt. Dat een aantal zaken zoals het politiebeleid, de brandweer, de registers van de burgerlijke stand en de pensioenregelingen van mandatarissen en personeel nog federaal blijven, moeten we aan de passiefzijde inschrijven.

Over het gemeentedecreet, wil ik toch kwijt dat 'de gemeente' niet bestaat. De 308 Vlaamse gemeenten, zelfs als ze even groot zijn of evenveel inwoners tellen, verschillen allemaal van elkaar. Het moet me toch van het hart dat een proef van Vlaams gemeentedecreet wel een wetenschappelijk onderbouwde tekst kan zijn, maar werd geschreven vanachter een bureau door iemand met weinig praktische kennis van het terrein en de werkvloer. Het is dan ook niet verwonderlijk dat adviezen van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur en van de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen gunstig zullen zijn, want het gaat in veel gevallen over dezelfde mensen met een ander petje op. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de eerste opmerkingen pas zullen komen als de belangenverenigingen van gemeenten en provincies en de personeelsgroepen hun standpunt zullen innemen.

Is de gemeentelijke auditor nodig ? Is dit een terugkeer naar de toestand van vele jaren geleden toen de secretaris en de ontvanger hun rekeningen apart bijhielden ? Moet de naam van secretaris zodanig worden veranderd ? Hoe zullen de topambtenaren jaarlijks kunnen worden geëvalueerd ? Wat met de externe derde en een paritair samengestelde commissie uit de gemeenteraad ? Het zou goed zijn dat het parlement kan beschikken over al de argumenten uit de opgevraagde adviezen wanneer we de bespreking aanvatten. Die bespreking zal wel degelijk worden gevoerd, want er zijn voldoende gemeentemandatarissen en gewezen provinciale mandatarissen aanwezig in dit halfroond. Ze zullen elk vanuit hun praktijkervaring een inbreng doen.

Om uniformiteit te bewerkstellen tussen de federale overheid en de gemeentelijke, wordt de toewij-

Schepens

zing van zetels in de kieswetgeving gewijzigd van het systeem-Imperiali naar het systeem-D'Hondt. Op federaal vlak wordt minder versnippering gepromoot, maar op gemeentelijk vlak stellen we vast dat een toepassing van het systeem-D'Hondt op de verkiezingen van 2000, tot gevolg zou hebben dat er in Vlaanderen veel meer partijen op het gemeentelijke politieke toneel verschijnen.

De VLD juicht toe dat de regering de wetgeving op de kerkfabrieken, de begraafplaatsen en de lijkbezorging wil bijsturen. Hopelijk vindt de minister voldoende tijd om de ontwerpen van decreet zo snel mogelijk aan het parlement voor te leggen. Het aantal kerkfabrieken is in verhouding tot de gemeenten te hoog en bovendien is het niet altijd logisch dat een gemeente die moet uitkijsen hoe ze de eindjes aan elkaar knoopt, telkens moet bijspringen als één van de kerkfabrieken uit de gemeente financieel in het rood staat.

Het Gemeentefonds is een schitterende realisatie met een verhoging zoals we nog nooit hebben gekend : 323.257.000 euro extra of een verhoging van 26,5 percent. Voor het Gemeentefonds alleen gaat het over een verhoging van 4,5 percent. Die verhoging zal enig soelaas brengen bij de gemeentelijke financiën. Eigenlijk komt er een inhaalbeweging voor de vele verplichtingen die de gemeente opgelegd kreeg in het verleden en waarvoor ze nooit of te weinig vergoed werd. We kijken uit naar het ogenblik dat het gemeentelijk effectenrapport een normale zaak wordt bij de beslissingen die boven de gemeentelijke hoofden worden genomen, want dat is nog steeds niet het geval.

De lokale besturen zullen ook actief worden ingezet bij de ontwikkeling van e-government. We hebben de eerste brieven terzake ontvangen. De gemeenten spelen een belangrijke rol bij het directe contact met de burger omwille van de laagdrempeligheid. De Vlaamse overheid zorgt ervoor dat gemeenten op een technisch vrij eenvoudige wijze een website kunnen aanmaken. We vragen de minister om ook te voorzien in ondersteuning om de kwaliteit van deze websites op niveau te houden. Dat zal nodig zijn als we de sites ook willen gebruiken voor de aangekondigde deelstatelijke volksraadplegingen. Regeren is vooruit denken en vooruit zien en de toekomst ligt in de digitale weg.

De VLD-fractie kijkt uit naar de andere aangekondigde items zoals het kerntakendebat, het beter bestuurlijk beleid en de ondersteuning van de lokale besturen bij hun beleid, maar we kunnen nu reeds

zeggen dat we vol vertrouwen de binnenlandse toekomst tegemoet zien. Of anders gezegd : “Alles kan beter, maar Vlaamse regering, jullie doen het goed !” (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, sta me toe mijn spreektijd integraal te besteden aan de stedenproblematiek, ook al hebben we daar de afgelopen weken en maanden regelmatig over van gedachten gewisseld. We hebben bij die gelegenheid onze waardering voor de ingeslagen koers tot uiting kunnen brengen, weliswaar met de nodige reserves. Maar dat behoort nu eenmaal tot het wezen van oppositie voeren. We hebben over het algemeen vastgesteld dat onze steden door de minister van Stedenbeleid niet werden vergeten.

Mijnheer de minister, u vergrootte de transparantie in de financieringsstromen naar steden en gemeenten. U vereenvoudigde de administratieve rompslomp van de financiering. U werkte bepaalde misbruiken met betrekking tot de aanwending van SIF-middelen weg. U versterkte de stedelijke autonomie en had bovenal meer middelen veil voor het stedenbeleid, zij het voor ons stedelingen nog steeds te weinig, maar dat is een bekende litanie bij begrotingsbesprekingen. Tot zover onze waardering voor het door u gevoerde beleid.

Dat ik mijn betoog integraal wil besteden aan de stedenproblematiek heeft alles te maken met het feit dat uw en ons verhaal nog lang niet af is. U moet de Vlaamse steden, en dan in het bijzonder de grootsteden Brussel, Antwerpen en Gent, vandaag maar eens onder de loep nemen. U zult vaststellen dat er nog heel wat werk aan de winkel is en dan druk ik me nog eufemistisch uit. De steden lopen leeg. Ik weet wel dat de bevolkingsstatistieken dat tegenspreken. Ze suggereren onder andere in mijn eigen stad, een positief migratiesaldo. Andere sprekers hebben in andere debatten reeds voor mij aangetoond dat dit saldo volledig aan geregulariseerde fortuinzoekers – en de daaraan gekoppelde en zeer verregaande gezinsherenigingen – moet worden toegeschreven. In Antwerpen ligt de bevolkingsdienst reeds volledig lam door deze dijkbreuk aan nieuwkomers. Intussen blijven de autochtonen, en dan in het bijzonder de autochtone gezinnen, de steden ontvluchten.

De steden lopen niet alleen leeg, mijnheer de minister, ze worden steeds minder leefbaar. De rellen en plunderingen in Borgerhout van een aantal weken geleden, zijn slechts het topje van een bij-

Penris

zonder grote ijsberg. Praat maar eens met de steeds zeldzamer wordende autochtonen in Molenbeek, Sint-Joost-Ten-Node, Schaarbeek, Anderlecht of de Brusselse Kanaalzone, in de Muide, Brugse Poort of Ledeberg in Gent, Oud Borgerhout, de Seefhoek, Stuyvenberg, Dam, het Dokske in Antwerpen. U zult snel weten dat het begrip leefbaarheid in onze Vlaamse grootsteden steeds lozer wordt. Legio zijn de verhalen van verloedering, vervuiling, verkrotting, vervreemding en vernedering van de Vlaamse mensen in wat ooit bruisende volksbuurten waren.

Daarmee gaat een neerwaartse spiraal gepaard. Diegenen die het kunnen, ontvluchten de stad en laten de meest behoeftigen achter. Hun plaatsen worden ingenomen door nieuwe behoeftigen of onaangepaste fortuinzoekers en creaturen van dubieus allooi. Wat op zijn beurt dan weer aanleiding geeft tot verdere ontwaarding van de betrokken buurt of wijk en uiteindelijk van de stad als geheel.

Tegelijkertijd krijgen ook de stedelijke economieën steeds zwaardere klappen. Als eersten verdwijnen de winkels en horecazaken in de meest geteisterde wijken. Ze maken plaats voor onduidelijke handelszaakjes en besloten VZW's waar het dikwijls niet al te nauw wordt genomen met de letter en de geest van de wet.

Daarnaast komt er ook een neerwaartse trend op gang in de zogenaamd betere buurten. Traditionele winkelassen verdwijnen. Gebrek aan parkeerplaats, toenemende onveiligheid en een gebrekkig plaatselijk middenstandsbeleid doen kleine zelfstandigen de das om en doen de grote ketens uitwijken naar de rand. Ook de stedelijke industrie moet wijken uit het stadshart. Een onverbiddelijke milieuwetgeving jaagt hen naar nieuwe industrie-terreinen of naar het buitenland. Omwille van de bereikbaarheid verplaatsen ook steeds meer kantoren zich naar de stadsrand. Het aantal faillissementen in mijn eigen stad bereikte het afgelopen jaar een recordhoogte. Voor een deel is een en ander misschien toe te schrijven aan een intenser inventarisatie en de algemene conjuncturele neergang, maar voor de meeste zaken zijn het toch de specifiek ongunstige aspecten van de hedendaagse stedelijkheid die uiteindelijk tot het bankroet leiden. Voor een minister van Stedenbeleid zouden dit knipperlichten moeten zijn.

De stad zou ons tal van maatschappelijke voordelen kunnen verstrekken. Vergeten we niet dat Vlaanderen, net als Italië trouwens, een deel van

zijn historische en culturele grootsheid, zijn vrijheidsgeest, zijn uitgesproken handelsingesteldheid en ondernemerschap dankt aan de vroege verstedelijking van zijn samenleving.

En op een moment dat open ruimte schaars wordt en natuur en landbouw moeten wijken voor nieuwe woon- en industriebehoeften, zou de stad terug herdacht en geherwaardeerd kunnen worden. Steden bezitten nog steeds een schat aan mogelijkheden. In de stad kan men op een ruimtevriendelijke manier de woonbehoeften van een groot deel van onze Vlaamse gemeenschap lenigen, kan men terug handel en industrie concentreren en zo de vaak nutteloze verkeersstromen die de buitenstedelijke delocalisatie hebben doen ontstaan, indijken. Het samenbrengen van wonen, werken, leren en ontspannen binnen de beslotenheid van de stadsmuren laat ruimte in het diepe land en schept een samenleving die uitgesproken milieuvriendelijker kan zijn.

Hoofdvoorwaarde is natuurlijk dat het terugbrengen van mens en onderneming überhaupt aantrekkelijk wordt. Daarvoor moet eerst en vooral aan een aantal essentiële voorwaarden worden voldaan. De bovengeschetste elementen van neergang kunnen daarbij ter lering dienen. De steden moeten bereikbaar worden, ze moeten terug aantrekkelijk worden voor horeca en middenstand, ze moeten ruimte bieden voor jonge gezinnen, ze moeten fysiek aantrekkelijk worden en blijven, ze moeten dermate bevolkt worden dat de Vlaming er zich overal thuis kan voelen, en bovenal, ze moeten opnieuw veilig worden.

En daar, mijnheer de minister, mis ik de visie en ambitie van uw regering in de voorliggende begroting en in de beleidsbrieven, voor zover ze betrekking hebben op de stedelijkheid. Stedenbeleid is uiteraard niet de exclusieve bevoegdheid van uw departement alleen. Waar het probleem van de toegankelijkheid en de parkeerdruk ter sprake komt, moet de minister van Mobiliteit zijn verantwoordelijkheid opnemen. En dan valt meteen op dat voor wat Brussel betreft, we over geen enkele bevoegdheid meer beschikken. Ook de lokale besturen dragen hier uiteraard verantwoordelijkheid. Zo betrap ik er mezelf op dat ik Gent, op zich nochtans een van de gezelligste steden van Vlaanderen, van langsom minder bezoek sinds het gemeentebestuur daar het onzalige parkeergeleidingssysteem heeft ingevoerd. Maar de minister van Mobiliteit blijft mee verantwoordelijk. In mijn eigen stad heeft hij met de onoordeelkundige organisatie van de wegwerkzaamheden de toekomst van de binnenstad voor jaren gehypothekeerd. En we kunnen ons de

Penris

vraag stellen of de uitbreiding van het snelle tram-net tot ver buiten de stadsrand de stadsvlucht niet mee in de hand werkt.

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Middenstand blijft mee de verantwoordelijkheid van de bevoegde Vlaamse minister. O ja, we kennen Mercurius en zijn opvolging, en we waarderen het initiatief, maar uitgerekend de Antwerpse metropool valt wat dat betreft buiten de prijzen. En moet de minister van Economie geen extra inspanningen leveren als hij ziet dat het stedelijk economisch weefsel steeds uitdrukkelijker in de problemen dreigt te komen ?

Stedelijke fiscaliteit blijft de exclusieve bevoegdheid van de plaatselijke besturen. Maar goed ook, zouden we zeggen. We zijn tenslotte zowat allemaal aanhangers van het subsidiariteitsbeginsel.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Penris, u bent uw interventie begonnen met een welwillende inleiding. Dat is een veelgebruikt systeem bij het houden van een toespraak.

Ik moet er u toch op wijzen dat we een generatie lang inspanningen zullen moeten leveren om het stedelijk weefsel gezond te maken. We zijn daar volop mee bezig. U wijst terecht op de vele middelen die we daarvoor inzetten.

Het heeft niet alleen te maken met infrastructuur : we trachten tegelijkertijd ook op andere terreinen actief te zijn door samen te werken met het middenveld en het verenigingsleven, door de culturele infrastructuur uit te bouwen, door wijken te saneren, door de sociale huisvesting. Op die manier worden in heel Vlaanderen, en zeker in Antwerpen en Gent, zeer grote inspanningen geleverd. Het resultaat daarvan kunnen we niet zien op 2 jaar tijd : het zal 10 tot 20 jaar duren vooraleer dat het geval is.

Ik ben er echter van overtuigd dat als we onze inspanningen volhouden, het Vlaams stedelijk weefsel weer als voorbeeld kan gelden voor andere regio's.

De heer Jan Penris : Mijnheer de minister, misschien komen we nog allebei op dezelfde golfleng-

te, want dat is juist de inhoud van mijn betoog. Ik was aanbeland bij de stedelijke fiscaliteit. Die moet een stedelijke aangelegenheid blijven. Fiscale autonomie is trouwens altijd een van de eerste verworvenheden van de stedelijke leefgemeenschappen geweest. De charters in dat verband werden terecht gekoesterd in stenen en belforten.

In sommige steden wordt de fiscale druk zo groot dat mensen uitwijken. De hoge stedelijke fiscaliteit vindt haar oorsprong in de lasten die de stad als centrum van een groter gebied steeds op zich moet nemen, in de bijkomende taken die de hogere overheden de steden blijven opleggen en in het onvoldoende kwijschelden van de historische schuldenlasten. Over dat laatste punt hebben diverse leden van de meerderheid reeds ronkende verklaringen afgelegd, maar die hebben niet veel praktische gevolgen gehad.

Mijnheer de minister, ik wil u waarschuwen. Benaдер de mogelijk aanvullende stadsheffingen op de vennootschapsbelastingen met de grootste omzichtigheid. Ondernemen is in Vlaanderen en zeker in de Vlaamse steden al moeilijk genoeg. We mogen het niet verder fiscaal ontmoedigen.

Het bewaren van de eigenheid van steden is dan weer meer de verantwoordelijkheid van de minister van Welzijn. Steden en zeker metropolen hebben altijd opengestaan voor vreemde volkeren en culturen zoals Lombarden en Joden. Ze hebben de couleur locale van onze Vlaamse volksgemeenschappen weten te versterken. Ze waren peper en zout in de soep van onze samenleving. Ook vandaag kan er een plaats zijn voor een Iberisch kwartier, een Scandinavische hoek, een Joodse wijk, een Chinatown of een Matongewijk. Wat we niet mogen dulden is dat hele zakken zout en peper over de stad worden uitgestrooid, want dan krijgen we een brakke samenleving. De Vlaming moet zich Vlaming kunnen voelen in zijn volkswijken. Het massaal dumpen van hele legioenen vreemdelingen, fortuinzoekers en onaantastbare elementen in onze steden moet eindelijk stoppen.

Minister Van Grembergen, u hebt wel degelijk een eigen verantwoordelijkheid in verband met de veiligheid, ongeacht de manke bevoegdheidsverdeling binnen onze onvoltooide staatshervorming. De steden zetten zelf buurtinformatienetwerken op en moeten cameracircuits in criminaliteitsgevoelige wijken aanleggen. Ze moeten overlastmanagers aanstellen en spelen zelfs met de gedachte overlasttaksen te heffen. Al deze zaken tonen aan dat de plaatselijke overheid wel degelijk verantwoordelijkheid in de criminaliteitsbestrijding heeft.

Penris

Sommige steden zouden de veiligheidsinvesteringen die hun inwoners doen, financieel willen ondersteunen, maar missen daar de middelen voor.

Mijnheer de minister, we hebben de indruk dat u dit deel van het verhaal uit de weg wilt gaan. We namen akte van uw uitgesproken vijandigheid ten aanzien van de overlasttaken en van uw afstandelijkheid ten aanzien van de stedelijke veiligheidsinspanningen. Het veiligheidsbeleid blijft te veel hangen bij zachte preventiemaatregelen. Er wordt hier en daar een vriendelijk pleintje aangelegd in de hoop dat de criminelen onze steden zullen ontzien. Zo werkt het echter niet.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Ik neem geen afstand van de verantwoordelijkheid die de gemeentebesturen hebben in verband met hun veiligheidsbeleid. Ik heb alleen altijd gezegd dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen de federale verplichtingen en onze eigen engagementen. Die twee mogen niet met elkaar in verband worden gebracht. De eis die de Vlaamse regering stelt, is dat de federale overheid zelf de financiële gevolgen draagt van de verplichtingen die ze oplegt. Ik wens een scheiding te behouden. Voor het overige zal ik waar mogelijk het veiligheidsbeleid van de steden en de gemeenten steunen. Ik zal echter geen federale verantwoordelijkheid op mij nemen.

De heer Jan Penris : Deze regering heeft ontegensprekelijk de weg naar de steden gevonden. De financieringsstroom naar de steden is beter georganiseerd en de stedelijke middelen zijn op een bescheiden manier verhoogd. Toch blijft het stedenbeleid falen. De aanhoudende stadsvlucht en de ineenstorting van de stedelijke economie zijn daarvan de meest opvallende symptomen.

We hebben getracht binnen ons beperkt tijdsbestek een aanzet tot meer visie te geven. Als de minister en de meerderheid ons op die weg willen volgen, zullen ze in ons een constructieve medestander vinden. We blijven nu echter sceptisch en afwachtend. We kunnen het onderdeel over het stedenbeleid van de begroting van minister Van Grembergen niet goedkeuren. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : Mevrouw Baekke heeft het woord.

Mevrouw Anne-Marie Baekke *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, colle-

ga's, de realisatie van 15.000 bijkomende woningen was indertijd voor de sp.a één van de voorwaarden om deel te nemen aan de nieuwe Vlaamse regering. Voor ons was dat toen een minimumprogramma, en dat is het nu nog steeds.

Mijnheer de minister, u hebt vorige week in de commissie voor Huisvesting laten weten dat uit een behoefteonderzoek blijkt dat er nood is aan 65.000 nieuwe sociale woningen. Jammer genoeg moet ik vaststellen dat als we over cijfers praten, we het nog uitsluitend hebben over 15.000 sociale woningen – misschien gemakkelijkschalve. De eerste en voornaamste doelstelling van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse regering blijft nochtans de realisatie van 15.000 bijkomende sociale woningen, bovenop het normale ritme. Ik veronderstel dan ook dat dit nog altijd het uitgangspunt is.

Mijnheer de minister, als we het hebben over cijfers, blijft er toch nog heel wat onduidelijkheid bestaan. U zult dat zelf ook wel toegeven. Naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief hebt u ons beloofd de gegevens over de actuele stand van zaken toe te voegen aan het verslag en de commissie ook maandelijks op de hoogte te houden van de evoluties. We hebben ondertussen die gegevens gekregen, waarvoor dank. De administratie geeft de gecumuleerde cijfers, waarbij alle initiatieven worden opgesomd, zowel van de sociale huisvestingsmaatschappijen als van gemeenten, OCMW's en het Woningfonds.

Waarschijnlijk ligt het aan mezelf, maar het cijfermateriaal is voor mij toch niet voor 100 percent duidelijk. Ik zou u willen vragen om toch een korte toelichting te geven bij die cijfers. Ik zie bijvoorbeeld in die tabellen dat er bij de projecten van sociale huisvestingsmaatschappijen 6.683 projecten zijn waarvan de werken in uitvoering zijn of waarvan ze voorlopig zijn opgeleverd, maar waarvan blijkbaar niet is gespecificeerd of het gaat om nieuwbouw of om renovatie. Wat moet ik me daar concreet bij voorstellen, mijnheer de minister ?

De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij rapporteert aan de raad van bestuur aan de hand van maandelijks overzichten. Ik heb toch stellig de indruk dat de overzichten van de administratie en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij niet echt op elkaar zijn afgestemd. Ik zou er toch op willen aandringen dat u hier orde op zaken stelt, zodat wij in het parlement één informatiebron hebben met heel duidelijke cijfers. Daarover wil ik het nu echter verder niet hebben.

Baeke

Wat de cijfers van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zo interessant maakt, is dat ze de evolutie per maand weergeven. Ik kan dan vaststellen dat de realisatie vertraagt. Als we kijken naar het rapport van de VHM van 22 oktober 2002, met daarin een overzicht van de goedgekeurde huurwoningen, zien we toch duidelijk een vertraging met 407 woningen. Ik wil samen met u de cijfers overlopen. In de periode van januari tot maart 2001 werden 297 woningen goedgekeurd. In dezelfde periode in 2002 waren dat er slechts 176. Van april tot juni 2001 werden 655 woningen goedgekeurd, terwijl er dat in dezelfde periode in 2002 slechts 339 waren.

Van juni tot september 2001 werden er 417 woningen goedgekeurd. In dezelfde periode in 2002 zien we dan wel een zekere inhaalbeweging, namelijk 447 woningen. Als we cijfers tot en met september in rekening brengen, komen we dus tot de slotsom dat er dit jaar 407 woningen minder werden goedgekeurd. We hebben natuurlijk de cijfers nog niet van de periode van oktober tot december, maar net in die periode was er in 2001 een heel grote toename van projecten, met name 1073 woningen. Ik hoop dus – maar ik betwijfel – dat we in 2002 inderdaad die achterstand hebben kunnen goedmaken.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Ik moet u zeggen dat de kredieten van beide programma's, die nu zoals u weet tot één programma zijn herleid, voor 100 procent zijn opgebruikt. Wat dat betreft, zullen we dus even moeten wachten tot alle dossiers, dus ook diegene die in december nog ter goedkeuring zijn voorgelegd, kunnen worden meegeteld. Ik zal u het cijfer zo vlug mogelijk bezorgen.

Mevrouw Anne-Marie Baeke : Dezelfde tendens, zij het minder uitgesproken, ziet men ook in cijfers van de VHM over het aantal goedgekeurde voorontwerpen, dus een fase vroeger. Ook hier is er een lichte daling te zien, vooral in de eerste helft van het jaar. Vanaf het derde kwartaal is er dus een zekere inhaalbeweging. Als men de documenten er echter goed op nakijkt, dan valt mij toch wel op dat de centrumsteden bijna geen voorontwerpen meer indienen. De stedelijke sociale huisvestingsmaatschappijen dienen dus geen nieuwe projecten meer in. Nochtans hebben steden zoals Antwerpen en Gent zichzelf toch ambitieuze doelstellingen opgelegd in het kader van dat 15.000-programma. Volgens mij is dat toch wel een belangrijke indicatie

voor de slechte financiële situatie van die maatschappijen.

De huursubsidies ten belope van 6 miljoen euro voor de maatschappijen met een laag IC zijn goed. Dat mag echter geen eenmalige maatregel zijn, en dat zal bovendien niet alle problemen oplossen.

Ik wil de minister ook waarschuwen voor de voorwaarden. In ruil voor de huursubsidies moeten de maatschappijen nieuwe sociale woonprojecten opstarten, hun patrimonium renoveren en investeren in de leefbaarheid van de woonwijken. U werpt de maatschappijen dus een reddingsboei toe, maar anderzijds vrees ik dat die voorwaarden de maatschappijen zwaar onder druk zetten als daarvoor geen bijkomende middelen worden vrijgemaakt. Dat zou jammer zijn, want het is toch de bedoeling dat huurders niet meer huur moeten betalen omdat de maatschappijen financiële problemen hebben.

De realisatie van de projecten loopt vertraging op. De sp.a-fractie is daar zeer bezorgd over. Ik vraag de minister dan ook om op korte termijn gepaste maatregelen te nemen. De VHM onderzoekt de oorzaken van die negatieve evolutie. Het gaat over onduidelijke beleidssignalen, over de financiering en over de onzekerheid over de toekomst van de VHM. In de commissie heb ik al gezegd dat het project voor 15.000 woningen pas op dreef kan komen als er werk wordt gemaakt van de adequate financiering van projecten en het voortzetten van de huursubsidies voor maatschappijen met veel huurders met lage inkomens.

De nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt vandaag op twee manieren gesubsidieerd. Er is het gewone investeringsprogramma van de VHM, waarin is voorzien in goedkope leningen voor het totale investeringsbedrag. Verder zijn er rechtstreekse projectsubsidies. Vooral dat laatste is problematisch. Via de zogenaamde SBR-projectsubsidies worden de kosten van een bouwproject ten belope van 60 procent rechtstreeks gesubsidieerd met middelen uit de Vlaamse begroting. De initiatiefnemer moet dus zelf op zoek gaan naar een aanvullende financiering ten belope van 40 procent.

In het verleden bood de VHM met eigen middelen een goedkope lening aan, gespreid over twintig jaar en tegen 4 procent. De thesaurie staat dat niet meer toe : de VHM moet marktconforme oplossingen aanbieden. De regeling is voor maatschappijen met een laag IC duidelijk te duur : de huurbegrotingen zijn te laag, zodat elk nieuw project bijna altijd een verliespost wordt en het financiële even-

Baeke

wicht van de maatschappijen verder in gevaar brengt. Ze hebben dan ook alleen maar de keuze om de SBR-programma's links te laten liggen, en dat is jammer. Samen met de maatschappijen dringen we aan op een aangepaste financiering. Wat zal de minister in dat verband doen ? Volgens ons moet de aanvullende financiering op korte termijn terug een haalbare zaak worden. Op iets langere termijn moeten beide programma's worden samengevoegd tot één coherent financieringssysteem waarbij rekening wordt gehouden met de financiële draagkracht van de maatschappijen.

De opzegging van huurders met een inkomen van meer dan 30.000 euro heeft al tot veel discussie aanleiding gegeven. De sp.a vindt het erg belangrijk dat die discussie wordt gevoerd. Er zijn problemen die men moet uitpraten. In tegenstelling tot wat mevrouw Heeren heeft gezegd, heeft de sp.a-fractie van bij het begin duidelijk gemaakt dat ze problemen heeft met de maatregel. Ik wil de redenen eens op een rijtje zetten. Mensen die 30.000 euro of 1,2 miljoen frank per jaar verdienen zijn volgens ons niet rijk. Een gezin met twee verdieners haalt dat bedrag al vlug. Als dat gezin twee studerende kinderen heeft, dan blijft er niet veel meer over. We willen niet dat sociale woningen worden betrokken door rijke mensen, maar mensen die 30.000 euro per jaar verdienen, zijn dat niet. Verder moet men in rekening brengen dat de maatschappijen iets aan deze huurders verdienen. Als ze wegvallen, bestaat het gevaar dat de financiële problemen van de maatschappijen nog groter worden.

De huurders met de allerlaagste inkomens zullen daar de dupe van worden.

Als de huisvestingsmaatschappijen hun huurprijzen moeten verhogen, zullen deze mensen sowieso de helft van de basishuurprijs moeten betalen, ongeacht hun inkomen.

Ten slotte is er nog een praktisch probleem. Het IC wordt bepaald aan de hand van het inkomen dat de huurder 3 jaar eerder ontving. De concrete situatie kan voor de huurder intussen wel serieus wijzigen. Ik denk aan pensionering, werkloosheid of ziekte. Deze huurders zijn nochtans belangrijk voor de maatschappij, zeker voor de zo geroemde sociale mix.

Mevrouw Heeren heeft reeds gesteld dat de bijdrage die bovenop de huur moet worden betaald, sowieso de marktconforme huur overstijgt. Dat is een

belangrijk element. Mensen zullen voor een sociale woning uiteindelijk meer betalen dan voor een gelijkaardige woning op de privé-markt. Dit betekent dat wij de huurder onrechtstreeks verplichten tot het kopen van de woning of tot het verlaten ervan. Net die verplichting keuren wij af.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik kon daarstraks niet repliceren op de woorden van de minister. Wij gaan akkoord met mevrouw Baeke. Zij is echter lid van de meerderheid. De maatregel werd in oktober 2000 goedgekeurd. De minister heeft in feite de chaos veroorzaakt. Per brief van 20 november werd aan de leden van de raad van bestuur van de VHM gezegd dat het sociaal huurbesluit zou worden aangepast. De opzegtermijn zou van 1 naar 2 jaar worden gebracht. De VHM heeft trouw de instructies uitgevoerd en overgemaakt aan de desbetreffende bouwmaatschappijen. Intussen is er niks gebeurd. Op maandag is er een telex verstuurd met de boodschap dat de erkende vennootschappen moeten uitvoeren wat werd beslist en dat de termijn van 1 naar 2 jaar is gebracht.

Volgens onze informatie is de opzegtermijn pas vrijdag veranderd. Dat is echter geen oplossing. In plaats van 1 jaar te kunnen zoeken naar een nieuwe woning, krijgt men nu 2 jaar de tijd, maar dat verandert niets aan het principe. Als de wetgeving staat er 'twee opeenvolgende jaren een IC groter dan 2'. Het gaat over de periode 2001-2002, 2002-2003, maar in feite vanaf 1 januari 2003. De vraag is hoe een bouwmaatschappij een opzeg kan doen voor 31 december 2002 en op 1 januari 2003 het netto belastbaar inkomen kennen. De minister weet dat de bouwmaatschappijen niet in staat zijn om op 1 januari 2003 het netto belastbaar inkomen te kennen. Daar is geen oplossing voor. Ze gaan huurcontracten opzeggen, waarvan achteraf mischien blijkt dat de huurders niet in de situatie verkeren die een opzeg verantwoordt.

Verder moet worden gezegd dat deze regel erop neer komt dat 10.000 mensen 2 jaar aan een stuk met de schrik op het lijf zitten. De minister spreekt van aanpassingen, maar wij constateren dat de slachtoffers meestal oudere mensen zijn. Zij kunnen helemaal geen woning meer kopen omdat ze geen lening meer kunnen aangaan. Ik heb tientallen getuigenissen van ouderen met een inwonend kind. Dat wordt mantelzorg genoemd. De vraag is of zoon of dochter dan moeten worden buitengezet. Dat is belangrijk. Mijnheer de minister, u zou duidelijker met het Vlaams Parlement moeten communiceren over de precieze inhoud van de ge-

Decaluwe

nomen beslissing. Blijkbaar zal, in verband met de verlenging van de periode tot 2 jaar, een nieuwe beslissing worden genomen. Blijkbaar zullen de mensen meer moeten betalen. Ik vraag me af hoe het nu precies zit. Welke instructies zult u de SHM's nog geven ?

Als ik het goed heb begrepen, gaan tienduizenden mensen een bijzonder prettig kerstfeest tegemoet. Blijkbaar zullen ze te horen krijgen dat ze binnen 2 jaar hun woning moeten verlaten of moeten kopen. Aangezien ze geen lening kunnen krijgen, zullen de meeste betrokkenen hun eigen woning evenwel niet kunnen kopen. Bovendien zullen ze niet langer aan de inkomensvoorwaarden voldoen. Ik vraag me af hoe de minister dit probleem wil oplossen.

De genomen beslissing staat haaks op de financiële situatie van de SHM's. Aangezien de goeude huurders zullen vertrekken, zullen de inkomsten van de SHM's dalen. Terwijl de minister voor een aantal SHM's bijzondere inspanningen wil leveren, wil de heer Tobback een hold-up op de Antwerpse en de Gentse SHM's plegen. Hij wil Leuven bevoordelen.

Wat de communicatie tussen de SHM's, de VHM en de huurders betreft, heeft de minister een ware chaos veroorzaakt. Bovendien ben ik ervan overtuigd dat de genomen beslissingen niet eens uitvoerbaar zijn.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, ik zou me willen aansluiten bij de vorige spreker. Er zijn blijkbaar een aantal misverstanden ontstaan. Om die misverstanden uit de wereld te helpen, zou de minister ons beter de tekst bezorgen van de beslissing die vorige vrijdag is genomen. Zodra we over die tekst beschikken, weten we waarover we precies praten. Ik zou liever niet wachten tot we eindelijk een ministeriële omzendbrief in handen krijgen. Dit lijkt me belangrijk voor de goede werking van het Vlaams Parlement.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, ik zou hier toch even een aantal zaken willen verduidelijken. Tenslotte gaat het om een aangelegenheid die hier al eerder aan bod is gekomen.

We hebben de overgangsperiode tot 2 jaar verlengd. Het was immers niet duidelijk of de SHM's het huurbesluit van 2000 meteen moesten toepas-

sen indien een huurder gedurende 2 opeenvolgende jaren een inkomenscoëfficiënt van meer dan 2 percent had. Om dit te vermijden, hebben we de periode verlengd. We zullen het huurbesluit aanpassen. Zoals afgesproken, zullen we hierbij de inkomensgrenzen verhogen. Het programmadecreet biedt ons de mogelijkheid om de overgang van huurder naar koper op een legale wijze te vergemakkelijken.

De Vlaamse regering heeft concrete beslissingen genomen om opzeggingen te voorkomen. Tijdens het parlementair debat is hier overigens door verschillende fracties op aangedrongen. De beslissing van vorige vrijdag is door middel van een brief aan de SHM's meegedeeld. Die brief is gisteren verstuurd. De Vlaamse regering heeft de SHM's uitdrukkelijk gevraagd om niet tot opzeggingen over te gaan en om de periode van 2 jaar te respecteren. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe en van mevrouw Veerle Heeren)*

Wat de nieuwe voorschriften betreft, zullen we in het definitieve huurbesluit in een aantal concrete bepalingen voorzien.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, ik begrijp het allemaal niet meer zo goed. Vorige week heb ik in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid een vraag om uitleg over dit onderwerp gesteld. U hebt toen verklaard dat de SHM's tot opzeggingen moesten overgaan. Nu zegt u net het tegenovergestelde. Waarom hebt u in de commissie dan niet verklaard dat de SHM's nog tot 1 januari 2003 konden wachten alvorens tot opzeggingen over te gaan ?

Minister Jaak Gabriels : Er was heel wat onduidelijkheid ontstaan over de vraag of de verlenging tot opzeggingen zou leiden. Na het parlementair debat hebben we besloten om de SHM's duidelijk mee te delen dat ze niet tot opzeggingen hoeven over te gaan. We hebben de SHM's gevraagd om de overgangsperiode van 2 jaar te respecteren. Tijdens die periode zullen we, in samenwerking met alle betrokken partijen, een definitief, aan de nieuwe vereisten aangepast huurbesluit opstellen.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, ik begin te denken dat u uzelf niet langer gelooft. Ik heb u vorige week meermaals om verduidelijking gevraagd. U hebt in de commissie verklaard dat de SHM's tot opzeggingen moesten overgaan. Nu verklaart u dat ze niet tot opzeggingen hoeven over te

Heeren

gaan en dat ze de overgangperiode moeten respecteren. Ik vind dit bijzonder hypocriet.

Minister Jaak Gabriels : Volgens de bepalingen van het bestaande huurbesluit moesten de SHM's tot opzeggingen overgaan. We hebben de overgangperiode verlengd om opzeggingen te voorkomen. We zullen een definitief huurbesluit opstellen. We hebben ervoor gezorgd dat de SHM's ondertussen niet tot opzeggingen hoeven over te gaan.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, u legt tegenstrijdige verklaringen af. Wat u vandaag hebt gezegd, komt niet overeen met wat u vorige week in de commissie hebt verklaard. Ik zal de verslagen eens nalezen.

Minister Jaak Gabriels : Mevrouw Heeren, u mag er de stukken opnieuw op nalezen. Ik heb hier heel duidelijk gezegd dat we die verlenging van de periode net wilden gebruiken om de onduidelijkheid die was ontstaan door het huurbesluit van 2000, die nu normaal zijn uitvoering zou moeten kennen, weg te werken. Als daar nog onduidelijkheid over bestond, hebben we in het debat aansluitend daarop uitdrukkelijk gesteld dat we zeker niemand zullen opzeggen. Dat is hier uitdrukkelijk gevraagd door diverse leden, en dit wordt nu ook bevestigd. In het huurbesluit dat er begin volgend jaar zal komen, zullen we de verschillende elementen van de gewijzigde toestand opnemen, zoals onder meer de verschuiving van huren naar kopen, de verhoging van de inkomensplafonds en dergelijke.

Mevrouw Veerle Heeren : Waarom zegt u dan niet dat bouwmaatschappijen beter opzeggen op 31 december 2003 ? Dat zou pas duidelijkheid zijn ! U creëert de onduidelijkheid, terwijl u toch over een besluit beschikt !

Minister Jaak Gabriels : Dat besluit zal begin volgend jaar in zijn geheel worden aangepast.

Mevrouw Veerle Heeren : Dat is meten met twee maten en twee gewichten. Mijnheer de minister, ik vraag hier uitdrukkelijk de tekst die vorige week is goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Minister Jaak Gabriels : Dat is geen enkel probleem. Die staat trouwens op de webstek, als u die wilt bezoeken.

De heer Carl Decaluwe : Dit is onbehoorlijk bestuur.

Minister Jaak Gabriels : Bent u weer daar, mijnheer Decaluwe ?

De heer Carl Decaluwe : U hebt zelfs het parlement voorgelogen ! We vragen daarom dat de vergadering voor 5 minuten zou worden geschorst.

Minister Jaak Gabriels : Dat is niet waar.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister, u hebt vrijdag een beslissing genomen. Wij willen die tekst zien. Ik zou dan ook willen vragen dat die tekst zou worden gekopieerd en dat we de vergadering gedurende 5 minuten zouden schorsen om de kans te krijgen om dat besluit te bekijken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, het is logisch dat de oppositieleden de tekst van dit besluit vragen en dat dit wordt gekopieerd en rondgedeeld. Dat is een normale procedure. Maar we hoeven daarvoor onze werkzaamheden toch niet op te schorten ? Dat is overdreven.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw Baeke, we willen geen afbreuk doen aan uw betoog. Integendeel, we zullen met nog meer belangstelling naar u luisteren.

Maar mij is daarnet iets opgevallen. Mevrouw De Martelaer stelde een vraag aan minister Gabriels, die daarop antwoordde. Daarop zei mevrouw De Martelaer publiekelijk dat ze even naar het kabinet zou bellen. Nu blijkt daar een groot misverstand te bestaan. We zullen straks mevrouw De Martelaer horen. We willen graag de toespraak van mevrouw Baeke beluisteren. Wat ons betreft, mag haar spreektijd zelf worden verlengd. Maar we moeten die tekst kunnen bekijken, anders gaat dit in tegen de dynamiek van het debat en heeft de discussie geen zin.

De voorzitter : Mevrouw Baeke is nog aan het woord. Ik stel voor dat ze haar betoog kan besluiten. Gedurende die tijd kunnen de mensen van de CD&V-fractie en anderen rustig deze tekst bekijken. Ondertussen is men aan het kopiëren. Dat duurt ook een tijdje.

Mevrouw Baeke heeft het woord.

Mevrouw Anne-Marie Baeke : Er zijn dus een aantal inhoudelijke problemen die deze maatregel ter

Baeke

discussie stellen. Momenteel zijn er blijkbaar huurders die hun opzeg hebben gekregen. Er heerst dus onduidelijkheid.

In naam van mijn fractie wil ik de minister dan ook vragen dat hij op zeer korte termijn die onduidelijkheid zou wegnemen, zowel in het belang van de huisvestingsmaatschappijen als in het belang van de huurders. Er zou een ondersteuningspakket moeten komen voor huurders die een woning wensen te kopen, maar er moet ook een regeling komen voor mensen met hogere inkomens. Ofwel moeten ze de mogelijkheid krijgen om te kopen, ofwel moeten ze de mogelijkheid krijgen om een normale huurwaarde, dus een marktconforme prijs, te betalen. Voor ons kan er dus geen sprake zijn van een verplichte opzeg, tenzij misschien voor de zeer hoge inkomens. In dat geval zal de inkomenscoëfficiënt van 2 serieus moeten worden opgetrokken. Het is hoe dan ook absoluut noodzakelijk dat er duidelijkheid komt.

Ik wil ook heel kort iets zeggen over de verkoop van sociale woningen. Ook die maatregel heeft de jongste tijd heel wat discussie opgeleverd. De meeste Vlamingen dromen van een eigen woonst, en bijna 80 percent van de Vlamingen is inderdaad ook eigenaar. De sp.a vindt dat iedereen in staat moet zijn een eigen huis te bouwen of te kopen. Het is en blijft voor ons een belangrijke vorm van sociale zekerheid. Huisvesting – vooral voor de huurders – dreigt een belangrijke oorzaak van armoede te worden. De verkoop van sociale huurwoningen biedt volgens ons extra mogelijkheden. De huurder zal er uiteindelijk profijt uit kunnen halen.

We weten echter ook dat de verkoop van een sociale woning aan de zittende huurder goed omkaderd moet worden. Er zijn inderdaad heel wat terecht vragen en obstakels waarop een antwoord moet worden gezocht. Dit mag ons echter niet belletten om inderdaad werk te maken van deze maatregel. Ik ben ervan overtuigd dat de minister ook open staat voor deze vragen en dat het parlement een volwaardige partner kan zijn bij de uitwerking van een regeling.

Degenen die de woning kopen, zullen de 'betere' huurders zijn, namelijk degenen die over voldoende financiële draagkracht beschikken. Een ernstige denkpiste voor de sp.a is dat de aankoop voor de huurder te allen tijde reversibel moet zijn. Als een huurder om financiële redenen niet meer in staat is om eigenaar te worden, moet hij opnieuw huurder kunnen zijn.

Voor de maatschappijen betekent die maatregel dat ze de woningen verkopen met de meeste huur-opbrengsten. Met de opbrengsten zullen nieuwe sociale huurwoningen gebouwd moeten worden. We weten natuurlijk ook wel dat de maatschappij waarschijnlijk twee woningen zal moeten verkopen om er één nieuwe te kunnen bouwen. Daarom is voor ons een budgetstijging van 50 percent op 5 jaar tijd echt wel noodzakelijk om die maatregel te laten slagen. Verkopende maatschappijen moeten de kans hebben om op een garantiefonds terug te vallen waar ze een prioritair trekkingsrecht krijgen. Op die manier zouden de maatschappijen uiteindelijk meer woningen moeten hebben in plaats van minder. Dat is voor de sp.a essentieel.

Ook huisvestingsmaatschappijen zullen echter creatief moeten zijn. Ze zullen zelf moeten zoeken naar oplossingen op maat van de kandidaat-kopers. Dat kan een gewone koop zijn of een huurkoop. Zoals ik eerder al suggereerde, zou een verkoop ook een belofte van wederinkoop moeten inhouden als de huurder financiële problemen kent. De sp.a-fractie vindt dit een belangrijke maatregel, die evenwel een stevige omkadering vereist.

Ten slotte wil ik het nog heel kort hebben over de rol van de gemeenten, vooral in het kader van het project beter bestuurlijk beleid, waar men momenteel intensief mee bezig is. U hebt in uw beleidsbrief gezegd dat het in de komende jaren belangrijk zal zijn dat men een taakverdeling uitwerkt. De rol van elke actor moet worden verduidelijkt. Het moet duidelijk zijn wie wat doet en waarom.

Mijnheer de minister, u stelt voorts in uw beleidsbrief dat de lokale overheid een belangrijke partner is. Om het lokale woonbeleid mee vorm te geven, wordt in een startbudget van 300.000 euro voorzien voor experimentele projecten. Ik denk dat deze hervorming essentieel is voor het woonbeleid. Alleen betreurt de sp.a-fractie dat de rol van de gemeenten hierin nog altijd zeer vaag blijft. Behoudens een mijns inziens zeer beperkt budget voor experimenten blijft u op het vlak van het lokaal woonbeleid te veel op de vlakte.

Huisvestingsmaatschappijen mogen niet meer naast elkaar werken. De bestaande maatschappijen die nu opgesplitst zijn in huur- en koopmaatschappijen, moeten samengaan en zich omvormen tot woonmaatschappijen, georganiseerd per gemeente of per groep van gemeenten. Dit betekent dat er niet meer dan één woonmaatschappij per gemeente hoeft te zijn. Dit kan gebeuren door middel van fusies of samenwerkingsverbanden. De woonmaatschappijen moeten als moderne sociale onderne-

Baeke

mingen hun werking uitbreiden naar alle Vlamingen. Zowel huurders als kopers moeten er terecht kunnen.

Ten slotte moet de band tussen de huisvestingsmaatschappijen en de gemeenten steviger worden via een lokaal woonplan waarin ieders taak duidelijk is vastgelegd. Volgens de Vlaamse Wooncode zijn de gemeenten de coördinatoren van het lokale huisvestingsbeleid. Veel gemeenten zijn op dit moment onvoldoende betrokken bij het beleid van de lokale huisvestingsmaatschappijen en bij de woonproblematiek in het algemeen. De steden en gemeenten moeten volgens ons worden opgewaardeerd zodat ze inderdaad de motor kunnen zijn van een compleet en inclusief woonbeleid.

Mijnheer de minister, de op til zijnde hervormingen zijn een gelegenheid om daar eindelijk werk van te maken. (*Applaus*)

De voorzitter : Mijnheer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, er is een probleem. De regering lijkt ons vierkant uit te lachen. Om het debat inhoudelijk te kunnen inschatten, lees ik voor wat de regering heeft beslist : 'De Vlaamse regering hecht haar goedkeuring aan de principes vervat in bovengenoemd ontwerpbesluit. De Vlaamse regering beslist deze principes te realiseren via een aanpassing van de desbetreffende regelgeving. De Vlaamse minister, bevoegd voor de huisvesting, wordt belast met de uitvoering van deze beslissing.'

Over welke beslissing gaat dit ? Laat ons de teksten eens zien van wat juridisch beslist is. Daar zit de kortsluiting tussen wat de minister beweert, en wat wij vermoeden. Het is niet omdat de opzegtermijn wordt verlengd van één naar twee jaar, dat er niet wordt opgezegd.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Decaluwe, het ontwerp van besluit ging over de verlenging van de opzegtermijn. Er moet altijd worden verwezen naar het bestaande huurbesluit. Die tekst dateert van 2000. Het gaat hier om artikel 24. De opzegtermijn wordt verlengd van één naar twee jaar. Bovendien hebben we de socialehuisvestingsmaatschappijen duidelijk opgedragen geen opzeggingen te doen, het nieuwe huurbesluit waarnaar hier wordt verwezen, af te wachten, en zich dan aan de nieuwe toestand aan te passen. Dat is wat werd besloten.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, dat was wat ik vroeg : de beslissing van de Vlaamse regering. Hier staat zelfs geen termijn in : het kan evengoed vijf jaar zijn. Leg de beslissing zelf voor.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik begrijp niet waarom u die kleine tekstaanpassing niet voorlegt. Uit uw laatste reactie begrijp ik dat u zichzelf boven uw eigen wetgeving stelt. U hebt gezegd dat u het besluit hebt laten aanpassen om de opzegtermijn van één op twee jaar te brengen. Tot daar geen probleem. Terzelfder tijd, zo zei u ook, zou u uit het nieuwe huurbesluit de kwestie van de opzegtermijn laten schrappen.

Mijnheer de minister, u moet goed weten wat u doet. Voor het einde van het jaar moet wettelijk volgens het besluit worden opgezegd, ongeacht of de opzegtermijn volgens de wet nu één jaar is of tien jaar. Waarom werd vrijdag het besluit niet gewijzigd teneinde de opzegtermijn te schrappen ? Dat gaat toch niet met een briefje naar de VHM ? Uiteraard is gisteren in verschillende raden van bestuur gediscussieerd over de wettelijkheid hiervan. U moet het besluit op papier wijzigen met uw handtekening.

Als het besluit niet duidelijk bepaalt dat de opzegtermijn is geschrapt, dan moeten de bouwmaatschappijen juridisch gezien opzeggen, al is de termijn nu één jaar of twee. Als u het absoluut wilt doorschuiven naar toekomstige wetgeving, dan moeten de bouwmaatschappijen jammer genoeg voor het einde van het jaar opzeggen. Dat verandert niet omdat u het zegt, tenzij u het besluit aanpast.

Minister Jaak Gabriels : De geest van het reglement is ook belangrijk. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*) Op dit ogenblik wordt in het Vlaams Parlement niet alleen dit debat gehouden, maar wordt ook het programmadecreet behandeld, dat het gemakkelijker maakt om van huurder, koper te worden. Die nieuwe situatie, samen met de verhoging van de inkomensplafonds, wordt opgenomen in het nieuwe huurbesluit dat begin volgend jaar wordt ingediend. Intussen is de commissarissen en de maatschappijen opgedragen onder geen enkel beding opzeggingen te doen.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, dit is heel belangrijk. Tienduizend mensen in Vlaanderen zullen een opzegbrief ontvangen.

Heeren

Mijnheer de minister, we zijn vandaag 18 december. Op 10 december – acht dagen geleden – heb ik u mijn vraag gesteld.

Ik citeer u : ‘Het socialehuurbesluit van 2000 moet uitvoering krijgen. De socialehuisvestingsmaatschappijen moeten dat aan de betrokkenen betekenen. Er staan drie alternatieven in : de huur wordt aangepast, de huurder wordt eruit gezet of de bewoner kan de woning kopen. Ik laat dat tweede element eruit omdat dat een afgeleide is van het eerste en derde element. Wie niet akkoord gaat met de aanpassing van de huur of niet wil kopen, zal sowieso vertrekken. Bovendien klinkt het nogal brutaal.

Dan geef ik nu de antwoorden op de concrete vragen. Zoals reeds eerder gesteld, betreft het hier de toepassing van het socialehuurbesluit van 20 oktober 2000 en meerbepaald artikel 24 paragraaf 3. Dit socialehuurbesluit is van toepassing sinds 1 januari 2001. Ik zie niet in waarom de socialehuisvestingsmaatschappijen deze reglementering niet zouden toepassen. De regeringscommissarissen hebben gevraagd naar uniformiteit. Dat ligt aan de basis van de omzendbrief.

Voor uw tweede vraag verwijs ik naar de reglementering ter zake. De VHM-commissarissen moeten erop toezien dat de reglementering wordt gerespecteerd.’

U geeft ons een kattebelletje, maar ik zou graag de inhoudelijke beslissingen willen zien die u vorige vrijdag hebt genomen omdat het zo belangrijk is. We zijn twee weken voor 31 december. Anders krijgen al die mensen een opzegbrief. U kunt niet enerzijds zeggen dat u met een nieuw huurbesluit zal komen en anderzijds de bouwmaatschappijen in de onwettigheid laten handelen. U zegt dat u schadeclaims zal eisen en dat u erop zal toezien dat de reglementering wordt toegepast. Ik heb u gevraagd wat u zult doen. U zou er nog eens over nadenken. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil proberen het debat te objectiveren. We moeten onderscheid maken tussen het doel en het middel. Over het doel bestaat in het Vlaams Parlement de consensus dat het huidige besluit en de wooncode op dit punt moet worden aangepast. Het middel is dat hiervoor een wetgevend initiatief moet worden genomen en

de normale weg moet worden gevolgd zoals dat trouwens ook dikwijls in andere departementen gebeurt. Onderwijs is hiervan een mooi voorbeeld. Er worden al indicaties gegeven bij brief aan de onderwijsinstellingen over wat men van plan is.

Mevrouw Heeren, we zijn mensen van goede wil en we hebben hetzelfde doel : niemand wil uitvoeren wat er initieel is beslist en niemand wil mensen op 1 januari een onzekerheid bezorgen die men begin volgend jaar wil bijsturen. De minister van Huisvesting heeft aan de maatschappijen de beslissing van de Vlaamse regering overgemaakt dat deze reglementering zal aangepast worden zodat deze opzegbrieven niet hoeven te vertrekken. Als u het debat wil verenigen tot formalisme, laat ik dat voor uw rekening, maar dat is niet de intentie van de Vlaamse regering.

Mevrouw Veerle Heeren : Het gaat niet over formalisme. In bepaalde gevallen is de vooropzeg al betekend omdat de minister vorige week heeft gezegd dat de brieven moeten vertrekken.

Minister Jaak Gabriels : Het gaat over de mensen. In de laatste alinea van de brief aan de regeringscommissarissen en de leden van de raad van bestuur staat : ‘Teneinde nu geen onrust te veroorzaken alsook gelet op de beslissing van de Vlaamse regering, acht ik het nu niet opportuun dat er opzeggingen gebeuren.’

De voorzitter : De laatste repliek in deze discussie is aan de heer Decaluwe.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik heb met bijzondere aandacht de reddingsboei van minister Van Mechelen aanhoord. Mijnheer de minister, u hebt gelijk tot op een zeker punt. Het gaat niet om formalisme. We zitten in het hoogste democratisch orgaan in Vlaanderen dat erop moet toezien dat de wet strikt wordt toegepast, en niet in de geest. Waarom heeft de Vlaamse regering vrijdag niet gewoon een ministerieel besluit genomen ? Ik heb uw brief ook gezien.

Mijnheer de minister, met een ministeriële brief of rondschrijven kunt u geen besluit wijzigen. Toch zijn er al maatschappijen die een opzeg hebben betekend en zijn er regeringscommissarissen die zeggen dat de wet nu eenmaal de wet is. Het komt aan op één of een paar woordjes in een bepaald artikel van een bepaald besluit om juridisch correct uit te voeren wat uw intenties zijn. Gebeurt dat niet, dan zal de ene maatschappij daar stricto sensu uitvoering aan geven, maar de andere niet. Nu hebben we werkelijk te maken met een daad van onbehoorlijk

Decaluwe

bestuur : enerzijds een besluit wijzigen, anderzijds de intentie het te zullen wijzigen en het ondertussen niet toepassen.

De voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

De heer Leo Peeters : Collega's, ik denk dat iedereen de beste bedoelingen heeft en dat we met zijn allen een menselijke oplossing willen. De minister heeft een concreet voorstel gedaan dat hier een oplossing kan bieden. Juridisch is het weliswaar juist dat een minister – ook al heeft hij de beste bedoelingen – een besluit niet zo maar naast zich kan neerleggen.

Mijnheer de minister, ik neem aan dat de regering dit jaar nog vergadert. De oplossing zou er in kunnen bestaan dat u daar een uitdrukkelijk besluit voorlegt en dat van toepassing laat worden voor 1 januari 2003. Dan is de zaak gered, dan is er een oplossing en dan is iedereen geholpen. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, ik heb daar geen enkele moeite mee. Het enige waar we zeker voor moeten zorgen, is dat het nieuwe huurbesluit iets meer bevat dan alleen dit gegeven. Daarom hadden we afgesproken dit begin volgend jaar met meerdere elementen te onderbouwen, te meer omdat in het programmadecreet onder meer in de overgang van huren naar kopen is voorzien. Dat moet mee opgenomen worden in deze bepalingen omdat het huurbesluit daar onder meer over ging.

Vrijdag komt de regering opnieuw samen. Als men mij dit expliciet vraagt, dan zal ik daar voorstellen dat men die ene zin toevoegt zodat niemand nog een probleem heeft. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Eigenlijk zou ik heel graag een grote believer zijn in het huidige huisvestingsbeleid en samen met u, mijnheer de minister, op de barricaden gaan staan om het beleid overal te gaan verkondigen. Goed wonen is immers een heel belangrijke beleids optie.

Toch moet ik bekennen dat ik constant zwalp tussen het goed vinden en het niet goed vinden. Uit de bespreking van de beleidsbrief heb ik goede, maar

ook slechte punten onthouden. Sta me toe even uit te leggen waarom ik voortdurend zwalp tussen goed en niet goed. Ik zal beginnen met de positieve punten.

Een eerste positief punt is dat er eindelijk een oplossing is voor de Silvertop in Antwerpen. Er is nu duidelijkheid voor de bewoners, voor de sociale-huisvestingsmaatschappij, voor de projectontwikkelaars en voor de stad Antwerpen. Er is nu eindelijk een oplossing waarin iedereen zich kan terugvinden.

Een tweede positief punt is dat in de begroting in middelen wordt voorzien om de noodlijdende SHM's financieel bij te staan. U hebt 6.150.000 euro ingeschreven die in een eerste fase als verhuursubsidie zal worden aangewend. We kunnen ons ook terugvinden in bepaalde normen die u stelt, bijvoorbeeld de norm dat de SHM's minimum 500 woningen moeten hebben en een inkomenscoëfficiënt lager dan 0,9. We vernamen ook – en vinden dat heel belangrijk – dat er op korte termijn daadwerkelijke structurele oplossingen gevonden moeten worden. Als groene fractie kunnen we daar heel erg tevreden om zijn. Het is namelijk dankzij een gezonde financiële basis of vooruitzichten dat maatschappijen initiatieven kunnen nemen.

Ik was ook heel tevreden met de cijfers die we achteraan in het verslag vonden met betrekking tot de stand van zaken van het aantal sociale woningen. Het is belangrijk dat het Vlaams Parlement die stand van zaken op de voet kan blijven volgen. In die zin zijn we ook tevreden met de belofte van de minister om maandelijks een stand van zaken te kunnen ontvangen.

In de beleidsbrief wordt de positie van de sociale-verhuurkantoren en van de huurdersbonden versterkt. Er zullen een aantal besluiten worden aangepast die erkenningen gemakkelijker maken en meer mogelijkheden geven. Daarmee geeft u het signaal dat de socialeverhuurkantoren en de huurdersbonden belangrijke actoren zijn in ons huisvestingsbeleid. Mijnheer de minister, dat zijn een heleboel goede zaken die de balans positief maken. Ik wil u echter ook op een aantal negatieve zaken wijzen.

De groene fractie wil de PPS niet afschrijven. Daar liggen heel wat mogelijkheden. Het enige probleem dat ik ermee heb, is dat we met twee snelheden werken. Er is de snelheid in het Vlaams Parlement, en die in de praktijk. We hebben de studie van PriceWaterhouseCoopers besproken, maar dat proces is nog niet afgerond. Binnenkort krijgen we

De Martelaer

een studie die volgens u bewijst dat de PPS een haalbare formule is. Mijnheer de minister, ik stel vast, en dat blijkt ook uit uw antwoord dat u vorige week aan mevrouw Heeren gaf, dat er al veel projecten geselecteerd zijn, dat er per provincie maximaal twee kunnen worden goedgekeurd.

Blijkbaar is de PPS al in kannen en kruiken. Ik heb daar moeite mee, omdat ik dacht dat het parlement de wettelijke basis moet leggen voor de PPS. Misschien ben ik een domme leerling, maar heel wat mensen hebben het ook nog niet begrepen. Er doen verschillende scenario's de ronde. Een en ander moet nog duidelijk worden gemaakt en de wetgevende macht en de praktijk moeten op gelijke snelheid komen.

Ik heb ook een bedenking bij uw keuze voor fiscale stimuli in plaats van premies. De tijdelijke premie van 300.000 frank was een Batibouwpremie. U had toen een herziening beloofd van de Vlaamse aanpassings- en renovatiepremie. Dat is nog niet gebeurd. Ik las in het verslag van de commissie voor Financiën dat u fiscale stimuli wil geven voor de renovatie van krotten met een extreem hoog KI. Dat kan niet alleen de bedoeling zijn. Ik dring aan op een aanpassing van de Vlaamse renovatiepremie.

Ik ga er volledig mee akkoord dat het hebben van een eigen huis de beste sociale verzekering is. Ik ga er volledig mee akkoord dat we maatregelen moeten nemen en investeren, zodat personen en gezinnen een eigen woning kunnen verwerven. Hiervoor dienen onder meer de instrumenten van de sociale koopwoningen. Ik ga er volledig mee akkoord dat ons sociale huisvestingsbeleid zich moet richten op alle doelgroepen en inkomensgroepen in onze samenleving. Maar we moeten werken met een Gauss-curve. Daar zitten groepen in die het helemaal niet moeilijk hebben, maar ook groepen die het echt moeilijk hebben. Voor Agalev moet de aandacht moet in de eerste plaats gaan naar de mensen onderaan de curve.

Uit een recente hoorzitting bleek dat niemand uit de huisvestingssector het een goede beleidsoptie vindt om ons sociaal patrimonium te verkopen. Mijnheer de minister, enkel minister Stevaert en uzelf vinden van wel. Dat brengt me in verwarring. U hebt een studie uitbesteed over een concreet stelsel voor de werving en het behoud van sociaal woningbezit. Die studie is nog niet vrijgegeven. Misschien word ik overtuigd na het lezen van die studie.

Mijn grote zorg is dat de aandacht voor de koper of potentiële koper heel groot is, en dat we het gevaar lopen dat de mensen die moeten huren in de kou blijven staan. Mijnheer de minister, u zou eens een rondgang moeten maken. Het is immers niet alleen een zaak van mensen die in sociale woningen wonen. Omwille van een groot tekort aan sociale woningen, moeten mensen op zoek op de privé-markt. Heel veel mensen moeten een heel hoge huur betalen in vergelijking met wat ze terugkrijgen. Er zijn grote discrepanties tussen de kwaliteit en de prijs van de woning. In de regeerverklaring stond dat iets aan dat probleem zou worden gedaan. Ik roep u dan ook op om daar volgend jaar werk van te maken.

Als u een duidelijk en goed voorbereid dossier naar voren kunt brengen dat duidelijke cijfergegevens bevat en wordt gekenmerkt door openheid en transparantie, en als u me in de commissie met alle middelen waarover u beschikt van uw gelijk kunt overtuigen, dan zult u in mij een partner vinden om het huisvestingsbeleid te verdedigen op de barricaden. (*Applaus bij de meerderheid*) Maar op dit moment blijf ik nog met veel twijfels zitten.

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het regeerakkoord 'Een nieuw project voor Vlaanderen' heeft de Vlaamse regering van bij het begin een echt en coherent stedenbeleid als een absolute prioriteit naar voren geschoven. Wonen in de stad moest opnieuw aantrekkelijk worden en daartoe werden in het regeerakkoord de nodige aanzetten gegeven. Een stad heeft immers alles om een boeiend sociaal weefsel te zijn, om culturele ontplooiing van de samenleving mogelijk te maken en om tolerantie en respect tussen verschillende generaties en culturen te bewerkstelligen.

Wat door voormalig minister Anciaux in het begin van deze legislatuur op gang werd getrokken, wordt nu door minister Van Grembergen op een deskundige wijze afgewerkt. Dat deze materie door de minister effectief en nadrukkelijk ter harte wordt genomen is logisch, want Spirit heeft al van bij haar oprichting bijzondere aandacht besteed aan de steden.

Staat u me daarom toe even in te zoomen op de realisaties van deze regering met betrekking tot het stedenbeleid. Vanaf 1 januari 2003 worden de middelen van het huidige Gemeentefonds, het Investeringsfonds en het waarborggedeelte van het Sociaal Impulsfonds samengevoegd. Deze bundeling

Roegiers

van fondsen gaat gepaard met een afbouw van de procedures en een grotere autonomie. Bovendien worden de middelen drastisch verhoogd zodat de steden en gemeenten meer geld en meer beleidsruimte krijgen.

Daarnaast keurde dit parlement het decreet tot ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten goed. Ook hierbij is het de bedoeling steden financieel te ondersteunen bij de realisatie van goed onderbouwde en doordachte stadsvernieuwingsprojecten met een multifunctioneel karakter. Het feit dat 31 steden maar liefst 43 projecten indienden, bewijst dat het decreet een leemte opvult.

Tot slot keurde het Vlaams parlement enkele weken geleden via het decreet over het Stedenfonds het voorlopige sluitstuk van het financiële aspect van het stedenbeleid goed. Dat het decreet hier recentelijk uitgebreid werd besproken, biedt me de mogelijkheid om het te vermelden zonder er dieper op in te gaan.

De jongste bevolkingscijfers bewijzen dat de Vlaamse steden opnieuw een juiste koers varen en een aantrekkingspool vormen voor nieuwe inwoners. Het zou niet correct zijn om deze winst enkel toe te schrijven aan de inspanningen van minister Van Grembergen of van de hele Vlaamse regering, maar het kan evenmin worden ontkend dat ze hieraan een positieve bijdrage hebben geleverd. Spirit steunt dan ook nadrukkelijk het beleid van de minister.

Nochtans zijn niet alle problemen van en in de steden opgelost. De samenlevingsthematiek die de afgelopen weken opnieuw de kop heeft opgestoken, is een bij uitstek stedelijke aangelegenheid. Dat bewijst dat een beleid dat erop gericht is om meer middelen naar de steden te draineren op zich niet voldoende is om die samenlevingsproblemen op te lossen. Sta me toe toch enkele voor ons belangrijke zaken naar voren te schuiven.

Of men dat nu graag hoort of niet, Vlaanderen heeft het moeilijk met veel van zijn Turkse en Noord-Afrikaanse immigranten en die immigranten hebben het moeilijk met Vlaanderen. Grote cultuurverschillen en een sociaal-economische achterstand hebben ervoor gezorgd dat autochtonen en allochtonen naast in plaats van met elkaar te leven. We willen dit ombuigen naar een samenleving die gebaseerd is op ontmoeting. Op die manier kan een gemeenschappelijke identiteit groeien. We kunnen immers leren van elkaar op voor-

waarde dat we elkaar vertrouwen. Dat vertrouwen is vandaag ver zoek.

Spirit wil daarom in een Intercultureel Pact duidelijke afspraken maken over de manier waarop autochtonen en allochtonen in Vlaanderen in harmonie kunnen samenleven. Geen nieuwe integratiehoogmis, maar een droge opsomming van waarden waarover in Vlaanderen niet te marchanderen valt. We verwachten dat iedereen die in Vlaanderen leeft, zich inschakelt in onze samenleving, met respect voor principes als de scheiding van religie en staat, gelijkwaardigheid van man en vrouw, non-discriminatie van holebi's, de principes van de democratische rechtsstaat, enzovoort. Binnen dat kader betonen we respect voor de wortels en de historische identiteit van allochtonen. We willen subculturen immers waarderen, maar ze mogen geen eilandjes vormen. Spirit pleit voor interculturele ontmoeting in alle geledingen van de samenleving. Allochtonen en autochtonen moeten zich daar samen voor inspannen. Het gaat er immers niet om of er eerst discriminatie of eerst maatschappelijke overlast was. Het gaat erom dat beide zaken moeten verdwijnen voor de boel echt ontploft.

Pluralisme en tolerantie zijn onze leidraad en we willen die begrippen positief invullen. Ze betekenen meer dan het louter passief dulden van de andere. Ze betekenen een houding van wederzijds respect voor het anders-zijn in het besef dat de ontmoeting een verrijking is. Op die manier kan een gemeenschappelijke identiteit groeien. Van een multiculturele samenleving naar interculturele samenleving dus. Dat betekent echter niet dat we van allochtonen eisen dat ze afstand doen van hun eigen culturele achtergrond. In het veelkleurig Vlaanderen van de toekomst hebben mensen recht op integratie met respect voor hun wortels en hun historische identiteit. Zo moet de overheid maatregelen nemen opdat er een islamitische godsdienstbeleving kan ontstaan die aangepast is aan de Europese gelaïciseerde samenleving. Laten we misschien beginnen met de erkenning van het offerfeest als officiële feestdag waardoor we het nodige respect opbrengen voor de islamitische gemeenschap. Dit zou overigens kunnen passen in een volledige herziening van de officiële feestdagen waarbij het feest van de Vlaamse Gemeenschap uiteindelijk ook erkenning krijgt.

Uiteraard zijn niet alle moeilijkheden waarmee onze samenleving geconfronteerd wordt, toe te schrijven aan culturele verschillen. De kansen van allochtonen op school of op de arbeidsmarkt zijn gemiddeld nog steeds beduidend kleiner dan die

Roegiers

van autochtonen. Dat kan alleen maar leiden tot frustratie. Op die manier ontstaat een vicieuze cirkel waarin jongeren zich uitgesloten voelen, hiertegen rebelleren, waardoor ze nog meer uitgesloten worden, enzovoort. Spirit wil deze vicieuze cirkel doorbreken. We hebben vroeger reeds het voorstel gelanceerd een commissie ad hoc op te richten binnen het Vlaams Parlement. Die moet een evaluatie maken van het tot nog toe gevoerde beleid en de bakens uittekenen voor een interculturele samenleving voor de komende 20 jaar.

Minister Van Grembergen, ik richt me nadrukkelijk tot u als minister bevoegd voor het stedenbeleid, omdat u van nabij betrokken bent bij de aangehaalde thematiek. U hebt in het afgelopen anderhalf jaar bewezen een daadkrachtig minister te zijn die blijk geeft van een beleid met visie. Wij doen dan ook nadrukkelijk een beroep op u om samen met dit parlement de krijtlijnen van het toekomstig minderhedenbeleid uit te tekenen. Aan de democratische partijen in dit Vlaams Parlement vraag ik in het belang van alle Vlamingen – nieuwe en minder nieuwe – en in het belang van onze steden, mee te bouwen aan een verdraagzame interculturele samenleving. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, omdat me maar 6 minuten zijn toegemeten, beperk ik me ertoe om uit de 2 beleidsdomeinen bepaalde aspecten te lichten die mijn fractie belangrijk vindt.

Het zal u niet verbazen dat mijn fractie de eigendomsverwerving een warm hart toedraagt. We kunnen nu eenmaal niet blind zijn voor het feit dat het in eigendom hebben van een woning voor heel wat Vlamingen een belangrijk doel in het leven is. Eenmaal dit bereikt is, stellen ze veel in het werk om de woonst te verfraaien en in stand te houden. Dit heeft onmiskenbaar een effect op de hele buurt op het vlak van esthetiek, leefbaarheid, onderhoudskosten, en dergelijke meer. Met andere woorden, het in eigendom hebben van een woning zet de betrokken eigenaar aan tot meer sociale verantwoordelijkheid ten aanzien van de desbetreffende woning en buurt. Bovendien is mijn fractie een hevig verdediger van de eigendomsverwerving omwille van de emanciperende werking ervan.

Vandaar durven we erop aandringen om deze visie te blijven omzetten in concrete projecten. Ook op die manier kan immers een sociale mix worden verkregen, met alle positieve gevolgen van dien voor de leefbaarheid van de buurt en voor de budgettaire situatie van de sociale huisvestingsmaatschappijen.

De VLD steunt daarom het voorstel van de minister om aan bepaalde groepen sociale huurders de kans te bieden hun socialehuurwoning te kopen. Het aanbieden van een totaalpakket met hypothecaire lening, schuldsaldoverzekering en verzekering tegen inkomensverlies kan daarbij een extra stimulans zijn.

Mijnheer de minister, aangezien vanuit het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening inspanningen worden geleverd om meer bouwgronden vrij te maken zodat de gemiddelde prijs ervan kan dalen, is het niet meer dan normaal dat het Vlaams woonbeleid ook zijn steentje bijdraagt. We hebben daartoe een resolutie goedgekeurd nog voor u minister was. Daarom vraagt onze fractie werk te maken van het inventariseren van alle onbebouwde percelen van de VHM, van de socialehuisvestingsmaatschappijen, van de gemeenten, van de OCMW's, kortom van alle onbebouwde gronden die op dit ogenblik in eigendom zijn van welke vorm van openbaar bestuur of openbare instelling ook.

Het is niet rechtvaardig dat van overheidswege geschoten wordt op privé-grondeigenaars die hun percelen in eigendom houden voor hun kinderen of als investering, terwijl de overheid zelf de eigen gronden niet op de markt brengt. We vragen dat zoveel mogelijk van deze gronden, al dan niet binnen sociale criteria, op de markt worden gebracht zodat het aanbod vergroot en de prijs daalt.

Mijnheer de voorzitter, inzake het stedelijk beleid hebben we hier nog niet zo lang geleden de tekst over het nieuwe Stedenfonds goedgekeurd. Tijdens dat debat is nogmaals het belang aangetoond van een stedelijk beleid dat op alle sporen inwerkt. We zijn tevreden dat dit een budgettaire vertaling krijgt. Het is nu eenmaal niet gemakkelijk om een bijdrage te leveren tot het oplossen van de stedelijke problemen zodat de aantrekkelijkheid van de steden als woon- en leefgebieden kan worden vergroot.

Belangrijk bij het ontwikkelen van een gewestelijke bijdrage is een objectief afwegingskader. Wanneer het gaat om het leveren van financiële bijdragen aan lokale besturen, zal er steeds discussie zijn over de criteria die gehanteerd worden en die

Guns

maken dat deze of gene stad dat bepaald bedrag toebedeeld krijgt. Vandaar het belang van een objectief afwegingskader. De VLD steunt daarom het ontwikkelen van de zogenaamde stadsmonitor om een duidelijke weergave te krijgen van hoe een stad evolueert in een leefbare en duurzame richting. Los van deze bekommernis op het vlak van objectiviteit moet erop gewezen worden dat het voeren van een stedenbeleid er niet mag toe leiden dat we op termijn eerste- en tweederangsgemeenten krijgen. Vandaar dat we ervoor pleiten om alle steden en gemeenten mee in het beleid te betrekken.

Het witboek over het stedenbeleid moet een toekomstvisie ontwikkelen. Het moet tegen de zomer van 2003 klaar zijn. Uit alle documenten blijkt nergens de rol van het Vlaams Parlement in dit alles. Daarom vraagt onze fractie om het parlement bij de totstandkoming van het witboek te betrekken. De experts moeten hun deskundigheid kunnen inbrengen, maar ook de volksvertegenwoordigers moeten hun rol kunnen spelen.

Het Vlaamse woon- en stedenbeleid is ambitieus en daarom ook de moeite van het verdedigen waard. Nu is echter de tijd aangebroken om de snelheid te verhogen en een extra inspanning te leveren om alle doelstellingen te bereiken. De bevoegde ministers hebben dit begrepen en bepalen de krijtlijnen van wat ze mogelijk en wenselijk achten in dit verband. De VLD-fractie steunt hen daarin. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, als we het onderdeel over Brussel in de begroting, de beleidsbrief Brusselse Aangelegenheden van minister Van Hengel en de bijbehorende persartikels bekijken, moeten we vaststellen dat de minister een te optimistisch beeld van onze hoofdstad wil ophangen. 'Brussel wordt weer aantrekkelijk', lezen we ergens. Op een andere plaats staat : 'In Brussel leven is telkens weer een verrijkende ervaring.' Volgens de minister staan de Vlamingen aan te schuiven om in Brussel te mogen wonen.

Mijnheer de minister, de dagelijkse werkelijkheid leert ons dat de waarheid er anders uitziet. De criminaliteit tiert welig, de vervreemding neemt toe en er is sluimerende verloedering. Dat kan bezwaarlijk een verrijkende ervaring worden ge-

noemd. De enorme stadsvlucht van de Vlamingen wordt niet gecompenseerd door het beperkte aantal jongeren dat zich tijdelijk in de hoofdstad vestigt. Ik daag de minister uit om de reële cijfers over de stadsvlucht en de instroom van de Vlamingen aan het parlement voor te leggen, zodat we allemaal weten waarover we praten.

Mijnheer de minister, u ontpopt zich veeleer als een woordvoerder van de VGC in het Vlaams Parlement dan als een gedreven minister van de Vlaamse regering. De standpunten die u over het kerntakendebat inneemt, zijn daar het beste voorbeeld van. De breuk met de in dit verband door uw voorganger uitgestippelde visie is totaal.

In het verleden werd gepleit voor de verfijning van de taakverhouding. Die zou leiden tot een sterkere gemeenschappelijke definitie van de dotatie, gekoppeld aan inhoudelijke voorwaarden. Vandaag zegt u : 'Weg met het kerntakendebat !' U wenst als collegelid van de VGC waarschijnlijk niet dat potentieel van buiten Brussel zich zouden moeien met het VGC-beleid.

Het Vlaams Blok heeft een andere visie. De VGC is een ondergeschikt bestuursorgaan dat van de Vlaamse Gemeenschap een ruime dotatie ontvangt. Het is dus niet meer dan juist dat de Vlaamse Gemeenschap erover waakt dat de VGC complementair opereert in de context van een gemeenschappelijk project met gelijke doelstellingen en met op elkaar afgestemde middelen. De discussie in dit verband hoort toch nergens ander thuis dan in het kerntakendebat ?

In zijn beleidsbrief verwijst de minister naar de Taalwetwijzer. Zo komen we bij de taalproblematiek terecht. We kunnen ons meteen afvragen of de minister goed geplaatst is om in deze materie de Vlaams-Brusselse belangen te behartigen. De mogelijkheid bestaat immers dat de Brusselse minister in de Vlaamse regering te hard onder de knoet van zijn francofone Brusselse collega's ligt. Bovendien werpt hij zich te vaak op als woordvoerder van de Brusselse regering en van het college van de GGC.

De minister grijpt elke mogelijkheid aan om de Brusselse taalproblemen te minimaliseren. Het volstaat om te verwijzen naar zijn uitspraak in de commissie voor Brusselse Aangelegenheden van 8 oktober 2002. Toen zei hij dat de taalproblemen van de Nederlandstaligen in Brusselse ziekenhuizen niets voorstellen in vergelijking met de taalproblemen van de Spanjaarden, de Arabieren, de Turken en anderen. Dat kan tellen. Ik heb het uiteraard over de minister van Brusselse Aangelegenheden.

Lootens-Stael

den. Ik zie dat minister Van Grembergen zich een hoedje schrikt : ik begrijp dat u geschokt bent door een dergelijke uitspraak, maar ze komt van uw collega van Brusselse Aangelegenheden.

Minister Guy Vanhengel : Mijnheer Lootens-Stael, als u citeert, moet u volledig citeren. Dat was een lang verhaal, waarvan dit citaat slechts een klein onderdeelje uitmaakte.

Ik had het over de persoonlijke ervaringen van mijn echtgenote, die reeds 23 jaar lang verpleegster is in een Brussels ziekenhuis. Ik heb daarmee willen aantonen dat niet alleen de taal een probleem kan zijn bij communicatie tussen patiënten en verzorgenden, maar dat de taal een onderdeel uitmaakt van de communicatieve vaardigheden die verzorgenden nodig hebben om op een goede manier met hun patiënten om te gaan. Ik heb willen aantonen dat dat niet enkel een probleem is voor Nederlandstaligen in een kosmopolitische, internationale stad als Brussel.

De heer Dominiek Lootens-Stael : U zegt inderdaad dat voor wie op het terrein actief is, de taalproblemen tussen Nederlandstaligen en Franstaligen niets voorstellen ten opzichte van de taalproblemen die er bestaan bij mensen die Spaans, Arabisch, Turks en dergelijke spreken. Zij staan voor veel grotere problemen dan degene die u hier aankaart. Ik stel dus vast dat u meer oog heeft voor de problemen van Spanjaarden, Turken en Arabieren dan voor de problemen van Nederlandstaligen.

Minister Guy Vanhengel : U gaat er toch mee akkoord dat ik het stuk waaruit u citeert, begin met een verwijzing naar de ervaringen van mijn echtgenote ?

De heer Dominiek Lootens-Stael : Inderdaad, uw echtgenote die reeds 23 jaar in een Brussels ziekenhuis werkt. Ik stel echter vast dat u meer oog heeft voor de problemen van de Spanjaarden, de Turken, de Arabieren en dergelijke meer, dan voor de problemen van de Nederlandstaligen in deze stad.

Minister Guy Vanhengel : Ik zeg alleen wat ik elke avond hoor als ik thuiskom.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de minister, de Nederlandstaligen worden geconfronteerd met die problemen in de openbare ziekenhuizen waar een taalwetgeving bestaat. Die taalwetgeving wordt echter niet nageleefd. Daardoor

kunnen patiënten, die zich dikwijls in een zeer moeilijke situatie bevinden, er niet terecht in hun eigen taal. Daarover gaat het.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik wil geen polemieken voeren, mijnheer de voorzitter. Ik hoor echter dat de spreker vaststelt dat de minister inzake gezondheidszorg meer belang zou hechten aan Spanjaarden, Italianen, Turken en dergelijke dan aan Vlamingen. Mijnheer Lootens-Stael, ik wil u dan het volgende vragen : vindt u dat er inzake gezondheidszorg een verschil moet worden gemaakt tussen mensen ?

De heer Dominiek Lootens-Stael : Neen, mijnheer Vermeiren, er moet geen onderscheid worden gemaakt. Ik zeg wel dat er een taalwetgeving is. We leven in een tweetalig land, waar sinds 1966 een taalwetgeving bestaat.

De heer Francis Vermeiren : Uw standpunt was overduidelijk en beschamend ! Het is werkelijk beschamend !

De heer Dominiek Lootens-Stael : Die taalwetgeving wordt permanent met voeten getreden. Ik stel vast dat minister Vanhengel de problemen die Nederlandstaligen in deze stad tegenkomen in openbare ziekenhuizen, waar er een taalwetgeving bestaat, permanent minimaliseert. Hij zegt zelfs dat de problemen voor de Arabieren en de Turken en dergelijke nog veel belangrijker zijn. Hij minimaliseert dus de problemen van de Vlamingen.

Minister Guy Vanhengel : U interpreteert mijn woorden verkeerd.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik verontschuldig mij voor het feit dat ik even mijn sereniteit verloor, maar dat is ook logisch wanneer men dergelijke zaken hoort. Ik wil niks afdoen aan de rechtmatige vraag van mensen die in hun taal willen worden verzorgd, niet alleen in Brussel maar ook in de Rand.

Ik zeg alleen maar dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen twee zaken, namelijk de gezondheidszorg voor mensen en het taalgebruik binnen Brusselse en andere ziekenhuizen. Die twee zaken mogen niet met elkaar worden verward. Dat

Vermeiren

heb ik willen belichten. Ik denk toch niet dat ik u verkeerd heb begrepen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Ik heb het volgende vastgesteld. Ik ging naar het Koningin Fabiola-Ziekenhuis, een openbaar ziekenhuis, dat onderworpen is aan de taalwetgeving. Ik kan daar niet in mijn taal worden bediend aan het onthaal. Ik stel vast dat de meisjes aan het onthaal onder elkaar wel perfect Arabisch spreken. Ze zijn dus wel tweetalig Arabisch-Frans. Zoiets kan toch niet.

Ik stel ook vast, mijnheer Vermeiren, dat de Vlaamse Gemeenschap en de VGC middelen investeren in de zogenaamde 'interculturele bemiddelaars', om mensen die Turks of Arabisch spreken te helpen in de Brusselse ziekenhuizen. Voor de Vlamingen in de hoofdstad, die in hun ziekenhuizen ondanks de bestaande taalwetgeving niet in hun taal terecht kunnen, wordt echter niets gedaan.

De minister ridiculiseert voortdurend de klokkenluiders. Als ik de minister in een andere assemblee daarover interpeleer, dan zegt hij dat hij geen weet heeft van klachten. Uit het verslag van de vergadering van 8 oktober blijkt dat overduidelijk.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik wil een getuigenis brengen van de verzorging van iemand die me zeer dierbaar is. Niet alleen de minister heeft een echtgenote. Ze is verzorgd in het UCL-ziekenhuis in Woluwe. Dat ziekenhuis wordt dikwijls aangeklaagd. Inzake taalgebruik kan er het een en het ander worden verbeterd. Veel Vlamingen worden er verzorgd. De hoofdgeneesheer van de urgentiedienst is Nederlandstalig.

Bij een bijzonder urgent ingrijpen is daar schitterend werk verricht. Dat gebeurde door vier dokters : een Senegalees, een Marokkaan, een Engelstalige dokter waarvan ik de nationaliteit niet ken, en ten slotte een Belg. Men haspelt hier vanalles door elkaar. Verwar toch niet het medischetechnische met het menselijke. Al honderden inwoners van mijn gemeente zijn naar de UCL gegaan om er goed te worden verzorgd. In klinieken zoals de UCL spreekt men veel talen. Het zijn universitaire klinieken, en het personeel komt van overal ter wereld. Laten we dus erg voorzichtig zijn met onze kritiek. Dat doet niets af aan het feit dat we initiatieven moeten nemen om aan het taalgebruik te remediëren. Het is immers het beste dat men in

zijn eigen taal met de artsen kan spreken. De manier waarop de heer Lootens-Stael het probleem hier voorstelt, is volledig misplaatst.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Het zou eraan ontbreken dat er geen positieve getuigenissen zouden zijn over de verzorging in bepaalde klinieken in Brussel. Het is echter een feit dat er ook veel negatieve getuigenissen zijn, en ik vrees dat die in de meerderheid zijn. Ik zou de heer Vermeiren willen aanraden te praten met mevrouw De Maght. Ze is een tijd geleden in Brussel zelf in contact gekomen met een kliniek, en ze is over haar ervaringen niet te spreken. Ze heeft het daarover al herhaaldelijk gehad in dit halfroond.

Ik wil er ook de aandacht op vestigen dat men hier licht heengaat over het feit dat een wet van openbare orde al tientallen jaren met de voeten wordt getreden. Verder denk ik dat onze burgers in onze eigen hoofdstad het recht hebben om in alle openbare ziekenhuizen in hun eigen taal te worden bediend door Nederlandskundige artsen, verpleegsters en bedienden. Tot vandaag is dat niet het geval. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Minister Vanhengel heeft het woord.

Minister Guy Vanhengel : Zoals de heer Vermeiren heeft gezegd, is het een rechtmatige eis van de Nederlandstalige gemeenschap van dit land om op een correcte manier in de ziekenhuizen en andere verzorgingsinstellingen in Brussel te worden opgevangen. We moeten daaraan werken. Evenmin kan men ontkennen dat er op dit ogenblik een tekort is aan artsen. De keuze waarvoor men vaak staat, is het openhouden van een dienst met mensen die de Nederlandse taal misschien niet helemaal machtig zijn, of het strikt toepassen van de taalwetgeving en hem sluiten. Waarmee zijn de bevolking van Brussel en de vele honderdduizenden die hier elke dag verblijven het best gediend ?

Ziet u misschien liever diensten die onbestaande zouden zijn bij gebrek aan personeel of diensten die node bevolkt worden met mensen die niet allemaal de tweede landstaal machtig zijn. Als u straks buitenstapt en er overkomt u een zwaar ongeval, is het van het allergrootste belang dat er binnen de kortste keren een ziekenwagen is met bekwaam personeel dat u professioneel kan helpen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Het is ook van levensbelang dat zij mij begrijpen en mijn taal spreken. Daar loopt het fout.

Minister Guy Vanhengel : Voor de kwaliteit van de zorgen die u dan zult ontvangen, is de communicatie met de verzorger van belang. Taal is daarvan een belangrijk onderdeel, maar het kan best dat u, als u morgen wordt opgenomen, niet meer in staat bent een woord te zeggen. Dan is een bekwaam geneesheer toch van het grootste belang.

De heer Dominiek Lootens-Stael : We moeten dus hopen dat we er zo slecht aan toe zijn dat we niets meer kunnen zeggen. De minister minimaliseert het belang van de taalwetgeving en stapt in de logica van het FDF. Zij vinden altijd argumenten om de taalwetgeving te overtreden of te omzeilen.

Minister Guy Vanhengel : Wat zou u ervan vinden als men 7 ziekenhuizen moet langsrijden alvorens iemand te vinden die u in uw eigen taal kan bedienen ? Ik stel vast dat er op dit ogenblik niet voldoende geneesheren zijn om die lacune op te vullen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Ik stel vast dat er ziekenhuizen zijn die er, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, toch in slagen om perfect tweetalig te functioneren. Ik denk aan een Vlaams ziekenhuis, het AZ van de VUB. Zij slagen erin personeel te vinden dat iedereen in het Nederlands kan bedienen en desnoods ook in het Frans. Waarom slagen de openbare ziekenhuizen daar niet in ? Welk argument hanteert de minister nog om de taalwetgeving permanent te overtreden ? Ik herhaal dat de minister in de logica van het FDF stapt.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : De minister draait rond de pot. Hij zegt dat het belangrijk is om goed te worden verzorgd. Dat is evident, maar er is een wet, een wet die evenwel al jaren niet wordt toegepast. Het is vreemd dat enerzijds degenen die wettelijk verplicht worden tweetalig te zijn, het gewoonweg niet zijn, en dat men anderzijds interculturele bemiddelaars inschakelt voor dokters en verpleegkundigen die wettelijk niet verplicht zijn de taal te kennen van degenen die zij verzorgen.

Het AZ van de VUB is inderdaad geen tweetalig ziekenhuis en moet wettelijk gesproken niet tweetalig zijn. Toch slaagt men erin tweetalig te zijn. Het is een goed ziekenhuis met bijzonder bekwaam personeel, met dokters van andere nationaliteiten

die wel het Nederlands machtig zijn en zelfs het Frans. In de praktijk zijn zij dus tweetalig, dat is een goede zaak. Er is dus meer aan de hand dan krapte op de arbeidsmarkt, er is onwil mee gemoeid.

Als een Vlaams ziekenhuis in de praktijk tweetalig is, terwijl het daartoe niet is verplicht, en erin slaagt om tweetalig personeel aan te trekken, dan is het de vraag waarom de openbare ziekenhuizen dat niet kunnen. De minister weet dat het om onwil gaat. (*Applaus bij het VB*)

Minister Guy Vanhengel : Dat is niet correct. De tweetaligheid van het AZ-VUB bestaat in de praktijk. Die tweetaligheid wordt niet bewezen met tweetaligheidsattesten. In zowat alle urgentiediensten van het Brussels gewest bestaat er de facto tweetaligheid, al wordt die niet altijd met de nodige attesten bewezen.

De heer Van Hauthem en de heer Lootens-Stael willen personeel dat over alle wettelijke attesten beschikt. Het is evenwel niet mogelijk om voldoende mensen te vinden die over al deze attesten beschikken.

Dat een Vlaming in Brussel nergens terecht kan, is volledig onjuist. De heer Lootens-Stael heeft daar net naar de onthaalbalies van de Brusselse ziekenhuizen verwezen. Ik wil hier nog even dieper op ingaan. Enkele weken geleden heeft een televisieploeg van het televisieprogramma Terzake alle openbare ziekenhuizen in Brussel aangedaan. Een journalist heeft zich met een verborgen camera aan elke onthaalbalie aangemeld. Tot zijn eigen grote verbazing is hij in al deze ziekenhuizen in correct Nederlands ontvangen. Dit strookt uiteraard niet met het beeld dat de heer Lootens-Stael en een aantal anderen van deze diensten ophangen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de minister, ik geef u onmiddellijk een tegenvoorbeeld. U zou eens moeten langsgaan in het kinderziekenhuis Koningin Fabiola te Jette. Dat ziekenhuis beschikt over tweetalig personeel. Daar spreken ze aan het onthaal namelijk Arabisch en Frans.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik zou de heer Lootens-Stael twee vragen willen stellen.

Mijn eerste vraag heb ik daarnet eigenlijk al gesteld. Het betreft mijn vraag over de voorrang van verzorging. De heer Lootens-Stael heeft die vraag nog steeds niet beantwoord.

Vermeiren

Mijn tweede vraag betreft de artsen in de ziekenhuizen. Weet de heer Lootens-Stael hoeveel dokters geschikt zijn om in een ziekenhuis te werken? Aangezien hij die vraag waarschijnlijk niet onmiddellijk kan beantwoorden, stel ik voor dat we deze discussie voortzetten zodra we allebei over de nodige documentatie beschikken.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Ik neem aan dat iemand die dokter kan worden, ook Nederlands kan leren. (*Applaus bij het VB*)

Ik zou het hier nog even over de Taalwetwijzer willen hebben. (*Opmerkingen*)

De Taalwetwijzer is ongetwijfeld een sympathiek initiatief. Ik vraag me evenwel af hoe relevant de Taalwetwijzer eigenlijk is. In feite gaat het om een bekentenis van onmacht. De Taalwetwijzer moet mensen die een klacht wensen in te dienen naar de bevoegde instanties doorverwijzen. Het indienen van een klacht bij een instantie als de Vaste Commissie voor Taaltoezicht levert evenwel niets op.

De diensten van de minister zouden er, in samenwerking met de Taalwetwijzer, beter voor ijveren dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht eindelijk eens gebruik zou maken van haar subrogatierecht. In dat geval zouden de ingediende klachten tenminste enig effect ressorteren.

Wat de aanwending van de middelen van het Brusselfonds betreft, heeft de minister meer bereikt dan zijn voorganger. Minister Anciaux heeft er helemaal niets van gebakken. De minister wil ernstig in de bejaardenzorg en vooral in de huisvesting voor bejaarden investeren. Aangezien hiervoor veel te zeggen valt, steunt het Vlaams Blok deze beleids-optie.

Gezien de taalwantoestanden waarover we het daarnet hebben gehad, wil ik hier evenwel onmiddellijk aan toevoegen dat de Nederlandstaligen in de hoofdstad op het vlak van de ziekenzorg nog steeds met grote noden kampen. We eisen dan ook nog steeds de oprichting van een tweede Vlaams ziekenhuis te Brussel.

Iedereen weet dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich steeds meer op één lijn met Wallonië plaatst. Wat de Brusselaars hier zelf van vinden, speelt hierbij geen enkele rol. We vinden deze profilering in heel wat beleidsdomeinen terug. De buitenlandse handel en het toerisme zijn veelzeggende voorbeelden.

De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden zwijgt in alle talen. Als Vlaams minister in de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zwijgt hij trouwens ook. Het Vlaams Blok roept de minister op om deze artificiële en onlogische constructie te doorbreken. Ten bate van Brussel, van de Brusselaars, van Vlaanderen en van de Vlamingen moeten we in een sterk Vlaams-Brussels alternatief voorzien. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik beschik slechts over 3 minuten. In die korte tijdsspanne zal ik trachten drie aandachtspunten te formuleren.

Mijn eerste aandachtspunt betreft het binnenlands bestuur. De minister en het Vlaams Parlement staan voor een grote uitdaging. Ik hoop dat we voldoende tijd zullen uittrekken om het gemeente- en het provinciedecreet grondig te bespreken. Het gaat hier immers om een belangrijke stap in de Vlaamse geschiedenis. Voor het eerst krijgen we de kans om zelf de democratische structuur van onze gemeenten en onze provincies vast te leggen.

Ik wil mijn bezorgdheid uiten over de democratische vernieuwing. Op basis van de teksten die ik tot nu toe heb gelezen, moet ik stellen dat we onvoldoende ver durven te gaan in het vernieuwen van onze representatieve democratie. Er zijn onvoldoende elementen aanwezig van wat men een participatieve of dialogische democratie kan noemen. Er komt wel meer rechtstreekse democratie in de gemeenten, met de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester, maar van die dialogische democratie vind ik te weinig terug. We moeten dit niet alleen overlaten aan de autonomie van de gemeenten. Vlaanderen moet elke burger een aantal basisrechten geven. We moeten de geëngageerde burger een plaats geven in het besluitvormingsproces. In de teksten is er duidelijk blijk van een versterking van de rechten van de gemeenteraad. Ik denk echter dat dit weinig zal opleveren als we ook niet durven discussiëren over de positie van de gemeenteraadsleden. Dit zijn allemaal vrijwilligers. Zeker in de grotere gemeenten en steden is het moeilijk om, buiten de uren, met vrijwilligersinzet de taak van de democratische controle op zich te nemen. Ook dit moet een belangrijk aandachtspunt zijn bij de bespreking van het gemeentedecreet.

Dan is er het beter bestuurlijk beleid en de hervorming van de administratie. Ik vond het heel opmerkelijk dat de voorzitter van dit parlement in de commissie stelde dat wat hem betreft de hervor-

Holemans

mingen die gaande zijn geen garantie bieden dat de administratie performanter zou worden. We moeten dit nauwgezet verder bestuderen en bespreken in het parlement. Ik heb een vraag bij de beslissing die de regering heeft genomen over de omvorming van VOI's in IVA's en EVA's. Dit noodzaakt een parlementair debat. Ik heb het soms moeilijk om de logica ervan te volgen. Zo blijven, enerzijds, inzake het wetenschapsbeleid het IMEC en het VIB buiten de discussie : ze blijven EVA's. Anderzijds bepaalt men wel dat het IWT en de VITO IVA's zouden worden. Ik stel daar vragen bij. Het wetenschapsbeleid lijkt me immers het domein bij uitstek om op afstand te besturen, dus met EVA's. Daar moeten we verder over discussiëren.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil hierop even een repliek geven. Gisteren maakte de heer Van den Brande al een aantal opmerkingen over het beter bestuurlijk beleid. Mijnheer de voorzitter, het is goed dat we dit, zoals afgesproken, in een specifiek op te richten commissie van dit parlement zullen aanpakken. We zijn bezig de oefening te maken met de EVA's en de IVA's. Ik kan perfect verantwoordwoorden waarom het IWT een IVA wordt. Dit is immers een subsidiekanaal, dat steeds onder de budgettaire en politieke verantwoordelijkheid van de minister staat. Als morgen Philips failliet gaat, dan krijg ik hier als eerste vraag hoeveel geld dat bedrijf heeft gekregen, of we dat geld gaan terugvorderen en waarom we dat geld hebben gegeven. Nu moet ik eigenlijk zeggen : wendt u tot de raad van bestuur van het IWT. Raden van bestuur zullen trouwens ook worden omgevormd tot raden van advies.

De heer Dirk Holemans : Die argumentatie ligt natuurlijk moeilijker wat de VITO betreft.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil daar op doorgaan, maar dat debat hoort hier nu niet thuis.

De heer Van den Brande stelde vragen over het ontwerp van comptabiliteitsdecreet. De Raad van State heeft inderdaad geen advies verstrekt over ons ontwerp alvorens de algemene bepalingenwet en principewet in de Kamer is goedgekeurd. Daar bevestigt men me dat dit begin 2003 zal gebeuren. We zullen terzake dus geen vertraging oplopen. Om dat uitstel goed te maken hebben we beslist om nu een task force op te richten. Die zal zich bezighouden met twee dingen : enerzijds het ant-

woord op de vraag wat het toepassen van het comptabiliteitsdecreet met zich zou meebrengen qua ICT-toepassingen en anderzijds het antwoord op de vraag wat dit betekent inzake de rapportering aan het parlement. Ik weet dat de voorzitter van dit parlement daar zeer gevoelig voor is. We worstelen voortdurend met het dilemma tussen de klassieke begrotingsboekhouding en -presentatie en de analytische, economische boekhouding.

Dat comptabiliteitsdecreet komt er dus. Het zal ook stoelen op een advies van de Raad van State. In de tussentijd wordt het nog eens scherp bekeken vanuit de opmerkingen die we in het parlement hebben gemaakt.

De heer Dirk Holemans : Dan is er nog het stedenbeleid. Mijnheer de minister, het Stedenfonds is goedgekeurd. Dit betekent dat u binnenkort politiek overleg hebt met de burgemeesters. Wat dat betreft, sluit ik me aan bij heer Roegiers, die gepleit heeft voor een intercultureel pact.

Het is uw verantwoordelijkheid die benadering ook in te brengen bij uw politiek overleg met de burgemeesters om ervoor te zorgen dat de belangrijke projecten inzake culturele diversiteit en interculturele dialoog in de steden blijven bestaan. Ik blijf herhalen dat ik me soms zorgen maak over wat steden beslissen bij de overgang van het SIF naar het Stedenfonds.

Op één punt verschil ik van mening met de heer Roegiers. Hij stelt dat zo'n intercultureel pact ook over waarden moet gaan. Mijns inziens is iedereen gelijk voor de wet. Iedereen moet dus ook de wet toepassen. In plaats van een discussie te houden over waarden, moet het dan ook gaan over concrete projecten, zodat een progressief discours in de praktijk een menselijk parcours wordt. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in mijn uiteenzetting zal ik het hebben over het nut van de 300.000-norm in het Vlaams regeerakkoord. Daarmee bedoel ik dan wel degelijk het feit dat de Vlaamse regering ten aanzien van één derde van de Brusselse bevolking een Vlaams beleid wenst te voeren.

Ik ben even een aantal vorige regeerakkoorden gaan opzoeken. Ik heb gemerkt dat in 1991 bij de regering-Van den Brande I, toen minister Weckx bevoegd was voor Brussel, er eigenlijk een duidelijk uitgangspunt geformuleerd stond. Voor elke

Gatz

voorziening die in Brussel voor de Franstalige bevolking aanwezig was, moest de Vlaamse regering ook een volwaardig alternatief voor Vlamingen uitbouwen.

In 1995 krijgen we de regering-Van den Brande II. Toen waren achtereenvolgens minister Van Asbroeck en Grouwels bevoegd voor Brussel. In het toenmalige regeerakkoord is daar minder duidelijk iets over te lezen.

In 1999 kwam er dan een wending. Men heeft gekozen voor een offensievere strategie, waarbij men stelde het evenwaardige aanbod voor Nederlandstaligen en Franstaligen zeker niet af te zweren, maar waarbij men toch vooruit wilde. Men wilde een grotere groep mensen bereiken in Brussel. Daarop is er natuurlijk veel kritiek en scepticisme op gekomen. Precies daarom wil ik er vandaag uitdrukkelijk op ingaan.

Ik hoor eigenlijk drie soorten van kritiek, tot in dit parlement toe. De eerste kritiek is dat er geen 300.000 Vlamingen in Brussel zijn, waardoor men voor hen dus ook geen beleid hoeft te voeren. De tweede kritiek is dat er sowieso al genoeg geld – lees : te veel geld – naar Brussel gaat. De derde kritiek is dat er beter zou worden geïnvesteerd in de ‘echte’ Vlamingen, zonder ons te verliezen in een verruiming van onze doelgroep.

Nochtans meen ik dat er nu een aantal nieuwe cijfers bekend zijn die rechtstreeks verband houden met het door de Vlaamse regering gevoerde beleid. Die cijfers heb ik gevonden in een VUB-onderzoek van enkele maanden geleden. Het werd uitgevoerd door het Centrum voor de Interdisciplinaire Studie van Brussel. Een van de onderzoekers, de heer Janssens, schrijft een zeer interessant artikel over de Brusselse Vlamingen en het Nederlands in Brussel. Dat onderscheid is belangrijk. Soms vallen die zaken samen en soms dan ook weer niet.

Ik heb me veroorloofd om een aantal tabellen uit dit artikel samen te brengen, waarbij ik toch wel tot een aantal interessante conclusies kom. De heer Janssens heeft een enquête uitgevoerd op een representatief staal van enkele duizenden Brusselaars over alle taalgroepen en culturele herkomsten heen. Hij ziet welke mensen de Vlamingen in Brussel zijn. Dat zijn de Nederlandstaligen die in Brussel geboren zijn of degenen die in Vlaanderen geboren zijn en naar Brussel gekomen zijn.

Dan heeft hij het over de groep van de tweetaligen in Brussel. Met tweetaligen bedoelt hij mensen die Nederlands en Frans spreken. Het gaat dan om mensen die wel degelijk het Nederlands ook gebruiken in hun thuissituatie. Het zijn dus mensen voor wie het Nederlands een actieve taal is waarmee ze een zekere emotionele verbondenheid hebben.

Dan bepaalt hij nog een derde groep mensen : de Nederlandskundigen. Dat zijn de mensen die van huis uit niet Nederlandstalig zijn, die thuis ook geen Nederlands praten, maar die wel op een zeer goede manier het Nederlands begrijpen en ook gebruiken.

Als we die groepen bij elkaar optellen, dan blijken degenen die thuis Nederlands spreken – de echte Vlamingen – en de tweetaligen samen 18,7 percent uit te maken. Dat stemt ongeveer overeen met de electorale resultaten van de Vlamingen in Brussel in de laatste decennia. Niet alle tweetaligen stemmen voor Vlaamse lijsten, dus dat percentage ligt iets lager. De Nederlandskundigen, die dus de taal kunnen spreken, maken 16,7 percent uit.

In het totaal gaat het dus om 35,4 percent, wat aan toont dat het heel nuttig is dat de Vlaamse regering tijdens deze regeerperiode de stap heeft gezet zich tot een groter aantal Brusselaars te richten dan voorheen. Bekeken per gemeente zien we dat het percentage minimaal op 19 percent ligt, met name in het zuidoosten, terwijl het in de gemeenten ten westen van Brussel de 50 percent overstijgt. Dat bevestigt mijn vermoedens.

We mogen over deze gegevens niet te euforisch doen. Het zijn niet allemaal Vlamingen. Sommigen zijn Vlamingen en spreken dus Nederlands ; anderen spreken Nederlands maar zijn geen Vlamingen, hoewel ze wel vatbaar zijn voor ons beleid. Anderzijds mogen we deze gegevens ook niet minimaliseren. Het betrokken instituut van de VUB is immers geen flamingante machine maar een wetenschappelijk instituut dat heel secuur te werk gaat.

Ik meen hiermee een nieuw element te hebben aangebracht om het beleid waarmee de Vlaamse regering zich tot een derde van de Brusselaars richt, ook wetenschappelijk te verantwoorden. Het biedt ook stof tot nadenken voor onszelf, zowel het parlement als de regering. Het kan ons helpen ons te positioneren ten aanzien van de Brusselaars die we willen bereiken als groep in het algemeen, en ten aanzien van het feit dat die groep niet homogeen is. Voor een deel van deze mensen is Vlaming zijn een kwestie van identiteit. Ook ik behoor daar-

Gatz

toe ; ik voel me Vlaming in Brussel. Voor anderen is het gebruik van het Nederlands niet meteen verbonden met een identiteit.

Voor al onze sectoren, cultuur, welzijn, onderwijs, enzovoort, moeten we bepalen hoe we onze terechte keuze voor een derde van de Brusselaars concreet kunnen maken. Ziedaar mijn bescheiden bijdrage aan het begrotingsdebat. Uiteraard liggen de keuzes die we moeten maken, ook impliciet vervat in de begrotingskeuzes en de beleidsbrief, die we dan ook enthousiast steunen. *(Applaus bij de VLD)*

De voorzitter : De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, het is jammer dat de minister van Huisvesting niet aanwezig is, want over die bevoegdheid gaat mijn betoog.

Minister Dirk Van Mechelen : De minister van Huisvesting is momenteel aanwezig op de ondertekening van een internationale overeenkomst. Dat was al gepland. Hij is nu dus minister van Buitenlands beleid.

De heer Christian Verougstraete : U zult hem wellicht waardig vervangen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Vlaamse regering heeft zich tot doel gesteld in deze regeerperiode 15.000 bijkomende sociale woningen te realiseren. Of die doelstelling kan worden gehaald, blijft echter een open vraag, om niet te spreken van een utopie.

Ik dank de minister dat we als bijlage bij het verslag van de begrotingsbesprekingen in de commissie eindelijk cijfermateriaal hebben gekregen over de huidige stand van zaken van de realisatie van die 15.000 sociale huurwoningen. Hij heeft ook beloofd vanaf nu maandelijks een stand van zaken aan de commissie te bezorgen.

Op basis van dit cijfermateriaal durf ik echter sterk twijfelen of aan de doelstelling kan worden voldaan zonder extra impulsen of bijsturing van het beleid. De minister stelt hoge verwachtingen in de PPS-formule waarmee hij hoopt op korte tijd 1.000 nieuwe woningen te kunnen realiseren. Mijn fractie staat open voor dit nieuwe instrument, dat mogelijkheden biedt voor samenwerking tussen de publieke sector en de privé-sector, en waarmee wel-

licht sneller kan worden ingespeeld op de noden op de huisvestingsmarkt. Of dit nieuwe systeem een succes wordt, zullen we pas later kunnen beoordelen, aangezien het nog in de ontwikkelingsfase zit.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik vind het vervelend dat de heer Verougstraete een inspanning doet om de problematiek omtrent huisvesting toe te lichten, terwijl de minister van Huisvesting er niet is.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik heb daar al een verklaring voor gegeven.

De heer Carl Decaluwe : De heer Verougstraete heeft het over PPS. Het zou misschien goed zijn dat de minister daarop repliceert. Waar is de minister van Huisvesting ? Het gaat over huisvesting en we zien de minister niet ! Hij moet hier zijn.

De voorzitter : Mijnheer Decaluwe, er is een verklaring gegeven waarom de minister er niet is. De regering is goed vertegenwoordigd. Laat ons geen spijkers op laag water zoeken. *(Rumoer/Aplaus bij de meerderheid)*

De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete : De doelstelling om huurders aan te zetten om eigenaar te worden van hun sociale woning, kan mijn fractie volledig onderschrijven. Eigenaars dragen immers meer zorg voor hun woning, en zo kweken we een groter plichtsbesef. Tevens biedt het bezitten van een woning woonzekerheid en aldus meer stabiliteit in het leven. De opbrengst van de verkoop van sociale woningen zal tevens de nodige fondsen ter beschikking stellen waarmee eventueel nieuwe sociale woningen kunnen worden gebouwd.

Door het te koop stellen van socialehuurwoningen zal een sociale mix ontstaan van eigenaars en huurders, wat de leefbaarheid van de buurt ten goede zal komen en ook de sociale controle zal versterken ter voorkoming en bestrijding van vandalisme en allerlei andere vormen van kleine criminaliteit.

Ik sluit me aan bij de kritieken die door vorige sprekers reeds werden geuit omtrent de opzeg die sommige sociale huurders hebben gekregen omdat hun inkomen te hoog ligt en de chaos die daardoor is gecreëerd. We vragen daarom het optrekken van de inkomensgrenzen om sociale drama's te vermij-

Verougestraete

den en een duidelijke aanpassing ter zake van het socialehuurbesluit.

We moeten wel zo nuchter te zijn om te beseffen dat een eigendomsverwerving niet aan iedereen is besteed en dat een groot deel van de sociale huurders nooit in staat zal zijn om een socialehuurwoning aan te kopen. Daarom zal de bouw van socialehuurwoningen een blijvende noodzaak zijn waar blijvend in moet worden geïnvesteerd.

Bijzondere aandacht moet ook gaan – in het kader van een dringend te voeren nataliteitspolitiek – naar het ter beschikking stellen van ruime en betaalbare sociale woningen bestemd voor kroostrijke gezinnen.

Met de kwaliteit van de bestaande woningen is het in Vlaanderen niet goed gesteld. De huurwoningmarkt is sterk verouderd en de kosten van renovatie lopen hoog op. Daarom is het van groot belang dat terzake verdere initiatieven worden ontwikkeld. Ik betreur het vervangen van de vroegere renovatiepremies door fiscale stimuli. Ik vraag me af of de eigenaar met deze wijziging niet slechter af is. Slechts bepaalde veranderingswerken aan een woning zullen in aanmerking komen voor het verkrijgen van fiscale stimuli zoals het bevriezen voor een bepaalde periode van het kadastraal inkomen. Andere werken, waarvoor men vroeger wel een renovatiepremie kon bekomen, vallen thans uit de boot.

De sector van de sociale huisvesting kwam dit jaar in een bijzonder slecht daglicht te staan. Het bekendmaken van meerdere schandalen heeft de sector geen goed gedaan. Daarom is een grondige hervorming van belang, waarop in de beleidsbrief van de minister terecht wordt ingegaan, en moeten terzake de nodige initiatieven worden genomen. Ik steun volledig de oprichting van één agentschap dat verantwoordelijk is voor het toezicht. Ook belangrijk is dat de responsabilisering van de sector op alle vlakken wordt doorgetrokken, dat de socialehuisvestingsmaatschappijen een deontologische code strikt moeten naleven en dat er een intern en vooral extern toezicht via een commissaris-revisor wordt ingesteld.

Het groot aantal ingediende bezwaarschriften inzake heffing op leegstand – meer dan 20.000 – wijst erop dat de inventarisatie mank loopt en dat het betreffend decreet dringend aan herziening toe is. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, zonder euforisch te zijn, merk ik toch een vrij grote appreciatie voor het gevoerde beleid, niet alleen in algemene zin maar zeker ook ten aanzien van de gemeenten en de steden.

Er is natuurlijk nog veel werk voor de boeg. Wat dat betreft, zullen de ontwerpen van decreet, als ze van de Raad van State terugkeren, aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd, of het nu gaat om het gemeentedecreet, het provinciedecreet of de kiesdecreten. Het Vlaams Parlement zal zijn parlementaire rol volledig kunnen spelen. Uiteraard zal ik de verdediger zijn van de teksten die worden voorgelegd. Ik zal dit echter niet met gesloten oren en ogen doen. Hierbij nodig ik dit parlement ertoe uit in dit debat zijn rol te spelen.

Dit geldt ook voor het bestuurlijk beleid. Ook het voorstel met betrekking tot de EVA's en IVA's zal het voorwerp uitmaken van een parlementair debat, net zoals hier ook over de strategische adviesraden zal worden gedebatteerd. Van vooringegenomenheid kan dus geen sprake zijn.

Wat de opmerkingen van de heren Roegiers en Holemans betreft, ga ik uit van de persoonlijke waarde van elke Vlaming, ongeacht zijn of haar huidskleur, ideologie of religieuze aanhorigheid. Ik ga uit van de persoonlijke waardigheid van elke mens en de rijkdom van elke mens in de samenleving, weliswaar om een samenleving op te bouwen, dus niet om een samenleving te verdelen. Dat is het basisprincipe van mijn inbreng.

Als mensen uit andere horizons naar hier komen en zich hier in of op onze bodem willen vestigen, moeten zij met de humus van deze bodem rekening houden en zich daar op een goede wijze in vestigen.

Wat Brussel betreft, treed ik de opmerkingen van de heer Gatz bij. We richten ons vanuit Vlaanderen doelbewust naar één derde van de Brusselse bevolking die vatbaar is voor de inzichten en de politieke keuzes die hier in dit Vlaams Parlement – en met vertegenwoordiging van de Vlaamse Brusselaars – worden vertolkt. Daar stappen we niet van af.

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de bespreking van de beleidsdomeinen leefmilieu, ruimtelijke ordening, openbaar werken, mobiliteit en energie.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren van de regering, collega's, de voorbije jaren hebben we de beleidsbrieven en beleidsnota's met betrekking tot leefmilieu aandachtig gelezen en gevolgd. Die opeenvolgende beleidsbrieven waren telkens opnieuw doorslagen van de vorige, want de doelstellingen werden elk jaar opnieuw meegenomen naar een volgend jaar wegens 'niet gehaald', wegens 'nog in studiefase' of wegens 'geen middelen om de uitvoering ervan te verzekeren'. Mijn eerste conclusie is dan ook dat de aangekondigde trendbreuk uitbleef. Denk maar aan de strategische projecten van uw vorige kabinetschef. Ik vraag me af of er daarvan één werd uitgewerkt of uitgevoerd. Behalve het project 'duurzame landbouw' kwam geen enkel van die strategische projecten in de commissie op tafel.

De vele persberichten, zoals over de Lambermontakkoorden, waarin u telkens grootse doelstellingen formuleerde, al dan niet met een reusachtig prijskaartje, toverden telkens de glimlach op onze lippen. Steeds weer maakt u zich sterk met woorden dat voor iedereen in de Vlaamse regering leefmilieu een prioriteit is en dat u het geld wel bijeen zou krijgen, al waren de doelstellingen en de bedragen steeds veel te hoog gegrepen.

Ondertussen bekijken we de begroting 2003 en zien we dat leefmilieu onder het niveau van de andere departementen scoort. De begroting stijgt minimaal. En voor de dit jaar aangekondigde grote projecten, zoals het milieubeleidsplan 2003-2007 dat 200 miljoen euro per jaar extra kost, is in geen euro meer voorzien dan in 2002.

Mevrouw de minister, wat hebt u gerealiseerd ? De VMM drukt ons in haar laatste rapport met de neus op de feiten. Het themarapport over milieu en natuur in Vlaanderen leert ons dat maar in een kwart van de milieudossiers de beleidsdoelstellingen werden gehaald.

Mevrouw de minister, uw antwoord in de pers aan de heer Sauwens is typerend. U zegt dat de 65,7 miljoen euro voor de gemeentelijke rioleringswerken al sinds juni 2002 zijn vastgelegd, en dat hiermee bij het opstellen van de begroting 2003 geen rekening werd gehouden. U verklaarde ook dat u plots 15 miljoen euro had gevonden. In de Toelichting bij de begroting Leefmilieu was echter al opgenomen dat bij de begrotingscontrole in 2003 er 10 miljoen euro uit het fameuze FFEU zou worden gereserveerd voor dat thema. De andere 5 miljoen euro zou worden aangewend voor de werkingskosten van de KWZI's. Maar die worden nu gebruikt om de gemeentelijke rioleringswerken te financie-

ren. Bij nader inzien blijken de gevonden miljoenen dezelfde te zijn als die welke in de begroting en de bijgevoegde nota's staat.

Op 19 juli 2000 besliste de regering om MAP-2bis aan te passen, maar pas vandaag zou het voorontwerp naar de Raad van State worden verzonden, nadat het een tiental keer op de agenda heeft bestaan. Hierover bestaat dus grote onenigheid. Het dossier geraakt niet vooruit ondanks de hoogdringendheid die de sector aanhaalt.

Vorige zaterdag was ik aanwezig op de jaarvergadering van het Algemeen Verbond van de Belgische Siertelers. Het onbegrip voor het landbouw- en milieubeleid was nog nooit zo groot, vooral door de besluiteloosheid van het ministerie van Leefmilieu en Landbouw. Ik citeer de voorzitter van het AVBS : 'Het tuinbouwactieplan werd eind december 2002 toegelicht op de kabinetten. Daarbij werden onze standpunten goed onthaald, maar de beleidsverantwoordelijken engageerden zich niet verder dan het uiten van enkele wollige en loze beloften. De overheid bevoegd voor land- en tuinbouw blijkt een zwalpend schip te zijn. We verwachten een betrouwbare en standvastige gesprekspartner. Als typerend voorbeeld haal ik de aanleg aan van parkbossen, stadsbossen, veldbossen, ligweiden, portaalbossen, speelbossen en allerhande groene idealen. Het is frustrerend hoe de Vlaamse minister van land- en tuinbouw, zonder enige concrete procedure, onomwonden stelt dat sierteeltbedrijven in dergelijke gebieden niet langer kunnen uitbreiden. We pleiten voor zeer duidelijke, zeer concrete spelregels. Deze bedrijven investeerden jarenlang en werkten om het bedrijf op het niveau van vandaag te krijgen. Dit gooï je niet zomaar overboord voor enig onbezonnen idealisme.'

Ondertussen smeekt de sector om rechtszekerheid en duidelijkheid, maar legt de minister verklaringen af over de niet-efficiënte werking van de blikvangers langs de wegen. Mevrouw de minister, waar liggen in hemelsnaam de prioriteiten ? Waar bent u mee bezig ? Twee jaar lang zijn 2.500 beroepsdossiers in de farde van de besluiteloosheid blijven steken. Nu zou alles bijna opgelost zijn. Mevrouw de minister, zult u de mensen voor het productiejaar 2002 nog de superheffing aanrekenen ?

Een ander aanslepend dossier is de afbakening van het VEN. In het decreet natuurbehoud is 1 januari 2003 als uiterste datum vooropgesteld voor de volledige afbakening van 125.000 hectare. Ter realisatie van het VEN moeten eerst de gebieden met de hoogste natuurwaarde worden vastgelegd. In een

Matthijs

eerste fase gaat het over 87.000 hectare, later over een totaal van 125.000 hectare. In de tweede helft van september startte het openbaar onderzoek. Elke burger kon de VEN-kaarten inkijken op het gemeentehuis en bezwaren of opmerkingen formuleren. Er kwamen heel veel klachten omdat de kaarten niet precies of niet voldoende duidelijk waren. Bovendien werd de werkwijze omgedraaid: hoewel het de taak was van de overheid om de hoge natuurwaarde van bepaalde percelen aan te tonen, moeten de eigenaars en gebruikers aantonen dat zulks niet het geval is. De eerste fase, de afbakening van 87.000 hectare, leverde reeds vele problemen en bezwaren op. Zo waren er problemen met de landbouwsector en met de sectoren van de visvangst en de jacht en waren er bezwaren van eigenaars en gebruikers. Zou het niet beter zijn geweest om de gebieden met zo'n verweving van functies in verwevingsgebied te plaatsen? Wat is trouwens de timing voor de tweede fase?

Mevrouw de minister, CD&V wil de landbouwsector rechtszekerheid, duidelijkheid en een toekomstperspectief verschaffen. U doet er echter alles aan om verwarring te zaaien en onzekerheid te blijven creëren. Dat is nefast voor een economische sector die het ook op Europees en mondiaal vlak heel moeilijk heeft. Het regeerakkoord moet worden gerespecteerd. Daarin staat dat er een gelijktijdige en gelijkwaardige afbakening moet komen van de agrarische 750.000 hectare en de natuurlijke structuur van 125.000 hectare. De overeenkomst binnen de regering is al lang zoek. Ik vraag me af wanneer de regering heeft beslist om van dit principe uit het regeerakkoord af te wijken.

De voorzitter: Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest: Mijnheer Matthijs, u maakt het nu een beetje te gortig. (*Rumoer bij CD&V*).

We zijn nog niet toegekomen aan de uitvoering van alle bepalingen van het regeerakkoord over het VEN. Het is dus zeker niet zo dat we verder gaan dan wat in dat akkoord staat.

De eerste fase betreft bijna uitsluitend groengebieden, maar er wordt doelbewust verwarring gezaaid, onder meer door een aantal landbouworganisaties. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Onder meer de Boerenbond creëert verwarring tussen de termen 'bestemming' en 'landbouwgebruik'. In de commissie hebben we duidelijk mee-

gemaakt hoe met de terminologie wordt gespeeld. Ik herhaal dat het in de eerste fase bijna uitsluitend over groengebieden gaat die al lang natuurgebieden zouden moeten zijn.

De heer Erik Matthijs: Mevrouw Vertriest, u vertelt me niets nieuws.

Ik stel vast dat alles nu ongecoördineerd en ongeordend gebeurt, en dat leidt tot een enorme versplintering op het terrein. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan bosuitbreidingsgebieden en zoekzones, aan de afbakening van het VEN, aan de uitvoering van de habitat- en de vogelrichtlijn, aan groene BPA's van gemeenten en provincies en aan zoekzones voor bedrijventerreinen. Al deze projecten hebben een eigen ontwikkeling en eigen procedures. Ze worden uitgevoerd zonder enige vorm van coördinatie op het terrein en dat leidt ertoe dat de onzekerheid ondraaglijk wordt.

De voorzitter: Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua: Mijnheer Matthijs, u begon uw betoog met een uitleg dat ik alleen maar uitspraken doe, maar niet handel. Nu zegt u dat ik te veel doe en zou moeten stoppen. U moet weten wat u wilt. Een aantal heel belangrijke zaken die ook in het regeerakkoord staan, betreffen in feite de uitvoering van decreten van de vorige regering, met alle voor- en nadelen van dien. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

We proberen een zo goed mogelijke invulling te geven aan de bepalingen – en dat is niet altijd even eenvoudig – zodat ze op het terrein goed worden geïmplementeerd.

De heer Erik Matthijs: Mevrouw de minister, het enige wat ik vraag is een gelijktijdige en gelijkwaardige afbakening. Ik verwijs naar de onduidelijkheid over het Gentse stadsbos. Een krant titelde: 'Gents stadsbos bedreigt de toekomst van jonge boeren en tuinders.' Enkele jaren geleden startte het project 'Stadsbos Gent' met een haalbaarheidsstudie en een zoektocht naar een locatie voor het stadsbos. Daarin werd de kastelensite pas als derde mogelijke locatie aangeduid. Omwille van haar beschermd statuut door Monumenten en Landschappen en omwille van haar goed gestructureerde land- en tuinbouwbedrijven, werd voor twee andere locaties gekozen. Plots verscheen een studie bureau met een 'wolkenplan' van kernbossen, randbossen, portaalbossen, veldbossen, enzovoort. Geen mens ziet door de bomen het bos nog. In laatste instantie werd een enquête gedaan bij de land- en tuinbouwers om naar hun bezwaren te

Matthijs

vragen. Hun conclusie is : er wordt wel gepraat, maar weinig geluisterd naar de problemen en behoeften van de betrokken bedrijven en de inwoners van het gebied. De mensen mogen hun hart luchten, maar effectieve inspraak is er niet. Jonge mensen en bedrijven komen in een onmenselijke situatie. Een schrijnende toestand. Ze worden als het ware weggejaagd.

De minister kondigde op 19 juli een nieuw decreet aan op de Grondbank. Een zoveelste belofte. Ze wilde dit in het najaar 2002 voorleggen. Het jaar is voorbij. Ook het decreet integraal waterbeleid zou dit najaar in het parlement worden behandeld. Het bleef en blijft loze beloftes regenen. Inzake het uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 staat de meerkost van 18 miljoen euro per jaar niet ingeschreven. Hoe zal dit plan zonder middelen dan worden uitgevoerd ? Het milieubeleidsplan 2003-2007 zou op 1 januari moeten starten, maar het is nog niet eens af. U voorzag hiervoor in 200 miljoen euro. U zei dat uw collega's achter u stonden en dat het geld er zou zijn. Geen eurocent meer hebt u echter gekregen.

Het ecologisch fonds uit het Zomerakkoord kent geen uitwerking. Er is wel in het deel van de overheid voorzien, met name 34,8 miljoen euro uit het MINA-fonds en bij de begrotingscontrole 2003 ongeveer 12,4 miljoen euro uit het FFEU. U hebt echter nog geen akkoord met de bedrijven op zak. Hoe het ecologisch fonds zal samenwerken met het amortisatiefonds van minister Gabriels is ook een open vraag. De minister van Economie voorziet in een rollend fonds van 25 miljoen euro met privépartners om oude en vervuilde industrieterreinen te saneren en in dienst te nemen. Zitten de ministers daar niet in elkaars vaarwater ?

Eenzelfde loze slogan zien we bij de sectorale fondsen voor bodemsanering. U hebt nog steeds geen bindend akkoord met de sector. Enkel gesprekken met de droogkuissector, meer niet. Ook dat akkoord laat op zich wachten.

Dan is er nog de berichtgeving over Umicore. Umicore belooft niet alleen grote saneringsbedragen, maar legt die ook op tafel. Het bedrijf wordt echter door de minister constant in een negatief daglicht gesteld. De goodwill van het bedrijf en de manier waarop de minister het bedrijf behandelt, zijn meer dan tegenstrijdig. Of wil de minister de resultaten van Umicore misschien op eigen actief schrijven ?

Dan wil ik het nog over de waterzuivering hebben. De minister belooft de gemeenten 100 percent subsidiëring voor gescheiden rioleringsstelsels. De gemeentebesturen staan in voor de studiekosten, wegenwerken en onteigeningen. De gemeenten krijgen echter het beloofde geld niet. In juni 2002 was al 65 miljoen euro vastgelegd. De middelen liggen vast tot midden 2004. Voor 2003 werd er slechts evenveel voorzien als voor 2002, maar met een kunstgreep via het FFEU zou er 10 miljoen euro bij komen. Veel te weinig om één van de topprioriteiten van deze regering waar te maken.

Geachte collega's, de ronkende regeringsverklaringen en de uitlatingen van minister Dua over het afvalstoffenbeleid, het milieubeleidsplan, de waterzuivering, de bodemsanering, het klimaatplan staan in schril contrast tegenover het beleid op het terrein en de resultaten. Daar bovenop komt nog de totale chaos inzake de nachtvluchten.

De heer Vandenbroeke had het gisteren over 'parole, parole'. Daar blijft het inderdaad bij. Deze begroting keuren wij niet goed. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, 6 minuten is bijzonder kort om mijn uiteenzetting te houden. Als ik daarvan 1 minuut neem om te zeggen dat het te kort is, dan ben ik al 15 percent van mijn spreektijd kwijt.

Mijnheer de voorzitter, ik wil hier drie pleidooien houden, namelijk voor een grotere wisselwerking tussen ecologie en economie, een duurzamere integratie van het milieu- en natuurbeleid en een parlementaire opvolging van de uitvoering van het milieu- en natuurbeleid.

In de discussie over de financiering op lange termijn van het Vlaams milieubeleid lees ik steeds dat 'de inzet van instrumenten voor milieubeleid moet vertrekken vanuit milieuovertuigingen en niet vanuit budgettaire noden.' In minder wollig taalgebruik wil dit zeggen dat milieu- en natuurbehoud een sterk doorgedreven overheidssteun en -sturing vergen, ook in tijden van economische recessie, zoals die zich nu in volle kracht aandient.

Ik ga zelfs verder : eerder vroeg dan laat zal de wereld-economie alle baat hebben bij een spoedig en duurzaam herstel van de natuur en een schoner leefmilieu. Zoniet zullen de negatieve milieueffecten van een ondoordachte economische groei in toenemende mate elke economische recessie vervelend maken. Bijgevolg is het evident dat milieu-

Wille

en natuurherstel in de nabije toekomst nog meer financiële inspanningen vereist, en dit niet alleen van de overheid, maar ook van het bedrijfsleven en de burgers. Geachte collega's, ik sta hier niet als woordvoerder van Agalev; ik doe deze uitspraken als VLD'er.

– *De heer André Denys, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Bijgevolg is het ook evident dat wie ecologie niet in economische termen vertaalt, in hetzelfde bedje ziek is als wie de economie niet in ecologische termen evalueert. Ik kan er dus alleen voor pleiten dat het conflictmodel in deze discussie plaats ruimt voor een consensus- of een compromismodel.

Mevrouw de minister, dat er hier veel geld moet worden opgehoest, is geen punt. Wel het feit dat het op tafel gelegde geld zo ecologisch effectief en economisch efficiënt mogelijk wordt gebruikt met het oog op het broodnodige milieu- en natuurherstel. Moeten wij bijvoorbeeld koploper blijven in de selectieve afvalinzameling, als we de kostprijs hiervan ten volle onderkennen en zulke investering misschien nog beter rendeert in een Kyotoproject?

Ook is er het feit dat de ecologische nood zo hoog is dat het parlement, het bedrijfsleven en de burgers met de regering op voet van gelijkheid en als volwaardige partners moeten worden uitgenodigd om te praten over de realisatie van ecologische overlevingsoperaties.

De ontvangstenbesteding van het MINA-budget wordt minstens te weinig integraal en transparant gepresenteerd aan diegene die het MINA-budget moeten goedkeuren. Gebrek aan transparantie ontmoedigt de sensibilisering en relatieveert derhalve de noodzaak van het milieu- en natuurherstel. Een eventueel ontbreken van een goed bestudeerd behoefteplan zou natuurlijk nog betreurenswaardiger zijn, vermits dan de motivatie van de voorliggende begroting zou verkleinen of verwijnen. Indien de MINA-begroting wordt gepresenteerd zonder behoefteplan en ontvangstenbesteding, blijft het huwelijk van economie en ecologie gehypothekeerd.

Op die manier kom ik tot mijn eerste verzoek aan uw adres. Ik vraag voor mij, voor mijn collega's, voor de openbare besturen, voor het bedrijfsleven en voor de bevolking het recht op inzage en studie van de integrale ontvangstenbesteding en van het behoefteplan die bij de voorliggende MINA-begro-

ting horen. Dit verzoek is in het belang van het milieu- en natuurherstel.

Ik wil pleiten voor een meer duurzame integratie van het MINA-beleid. Het MINA-debat staat niet op zichzelf, maar past in een aantal belangrijke maatschappelijk discussies, waaronder de discussie over de relatie tussen het MINA-beleid en het kerntakendebat. De aanhoudende krachtmetingen tussen de voorstanders van het lokale of gewestelijke beheer van openbare nutsvoorzieningen zoals afvalverwerking mogen hiervan een illustratie zijn. Zelfs als het kerntakendebat uitdraait op een debat over het verdelen van overschotjes van bevoegdheden, moet worden gevraagd hoe het milieubeleid op een duurzame manier kan worden geïntegreerd.

De MINA-financiering die thans voorligt, baseert zich op een stijging van de heffingen en van de lokale belastingen. Dat wekt de indruk dat milieu- en natuurherstel vooral een zaak is van grotere overheidsaansturing. Hierbij worden de alom geprezen PPS-alternatieven eigenlijk in een figurantenrol gedrongen. Als we zien hoeveel geld er van de extra begrotingsgelden in 2003 naar de Vlaamse bureaucratie vloeit – want dat aspect van de MINA-begroting is ons natuurlijk wel meegedeeld – dan komt het mij voor dat de ideologie en de partijpolitieke strategieën binnen de administratie nog altijd te veel aan de directe bezorgdheid over milieu- en natuurherstel voorafgaan. Begrijpe wie kan. Een meer duurzame integratie van ons MINA-beleid lijkt mij eerder te vinden in een uitgebouwde PPS-context die het evenwicht houdt tussen een grondige deregulering en duidelijk afgetekende kerntaken.

Mevrouw de minister, hoe zult u de noodzakelijke duurzame integratie van het MINA-beleid nastreven in de relaties tussen dit versterkte overheidsapparaat en de betrokken bedrijfssectoren, zonder dat zich het odium van affairisme manifesteert? Aan de ene kant draait het avontuur van de overheid als milieubedrijf met medewerking van daartoe aangezochte groepen uit op een virtueel faillissement. Ik heb altijd al gezegd dat dat zou gebeuren. Aan de andere kant profileren buitenlandse en nationale concerns zich nu steeds meer als allround dienstverleners die de samenwerking met overheidsbedrijven principieel niet schuwen.

Ik heb daarover drie vragen. Hoe zou een eventuele omwenteling van overheidsholding naar industriële copiloot of onderdeel van een Europese groep positief bijdragen tot het milieu- en natuurherstel van Vlaanderen? Hoe is een en ander haalbaar binnen de Europese context van marktverge-

Wille

lijking waarvoor de Europese Commissie zopas twee schoten voor Vlaanderens boeg heeft gelost ? Ik wacht nog altijd op een antwoord. Is er met het oog op een maximale realisatie van het noodzakelijke milieu- en natuurherstel voor de selecte groep van VMH-ingewijden geen alternatief haalbaar waarbij ze niet langer werkzaam blijven binnen het machtskader van de overheid of een multinational maar eerder binnen een waarachtige PPS of een onderneming die het midden houdt tussen overheid en bedrijfsleven ?

Mijn derde pleidooi is er een voor parlementaire opvolging en uitvoering van het MINA-beleid. Milieu- en natuurherstel is een absolute prioriteit voor de volgende decennia. De nodige fondsen moet daarvoor blijven vrijkomen. Er moet meer geld worden vrijgemaakt. Ik ben dus blij dat minister Van Mechelen hier ook zit.

Minister Dirk Van Mechelen : Daar wil ik toch wel even op repliceren, mijnheer Wille. Wij zijn hier getuige van een debat van 15 uur, waarbij na de inleiding door de 'generalisten' vanuit de commissies steeds slechts één zaak naar voren wordt gebracht, namelijk dat er meer geld moet komen. Ik zal dat straks nog eens herhalen als er meer volk is, maar ik zou nu reeds willen oproepen om toch eens goed na te denken of dit het antwoord is op de vragen die worden gesteld.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Het lijkt mij behoorlijk algemeen, mijnheer de minister. Wat u er ook van moge denken, ik vind dat bij schaarsheid van middelen, de sector van Milieu en Natuur op de eerste plaats moet komen. Als er een sector is waarvoor er middelen moeten vrijkomen, omdat het anders meer zal kosten in de toekomst, dan is het wel degelijk die van Milieu en Natuur. Dat is mijn overtuigde mening.

De wetenschap van de economie, die u goed kent, moet een ecologisch beleid als topprioriteit mogelijk maken. Mevrouw de minister, uw begrotingscijfers moeten daarvan een weerspiegeling zijn. Ik zeg u dat een ecologisch behoefteplan en dito ontvangstenbesteding hiervan de logische gevolgen zijn. Ze vormen voor u ook de nodige boordinstrumenten, want hoe meer geld u zult vragen aan de bevolking, hoe groter ook de druk zal zijn om die middelen te verantwoorden. Het Vlaamse MINA-beleid moet duurzaam worden geïntegreerd in de openbare kerntakenverdeling. Meer overheidsin-

menging en bureaucratie moeten altijd, en dat zal u van mij niet verwonderen, een rechtstreeks belang bewijzen. Ze kunnen dat in het kader van een duurzaam MINA-herstel, zoniet zullen ze slechts op onze ecologische topprioriteit wegen. Ik sta in deze dus volledig aan uw kant.

De hefboomfunctie van PPS in de context van milieu- en natuurherstel is manifest, maar de gevaren, zowel voor de overheidsfinanciën als voor milieubeheer, van mogelijke machtsafwending ingevolge contaminatie van overheids- en bedrijfsleven, ook. Ik zeg dat zo duidelijk, omdat men van mij zeer goed weet wat ik daarover denk. Publiek-privaat samenwerken voor een betere natuur en een beter leefmilieu, moet kunnen kaderen in de Europese principes van mededinging, transparantie en gelijkheid. U weet dat we op dat gebied op dit ogenblik aan het zweten zijn. Ik vind daarin geen voldoening, maar wel de bevestiging van de stelling die ik hier reeds van het begin verdedig. Op basis daarvan pleit ik dus voor een permanente parlementaire opvolging op het uit te voeren MINA-beleid. Hiervoor vraag ik nadrukkelijk aan u en aan uw collega's dat het parlement zou mogen rekenen op de actieve samenwerking met drie instellingen, namelijk met de kenniscellen voor de PPS, met het dereguleringsmanagement en met de interne audit. Dat is een heel belangrijke vraag, mevrouw de minister. Ik hoop dat in de toekomst bij de besluitvorming en bij de opvolging van het te voeren MINA-beleid, met elk van deze drie instellingen zou kunnen worden gewerkt. (*Applaus bij de VLD en de sp.a*)

Minister Vera Dua : Ik reageer hier kort op. Mijnheer Wille, ik wil u eerst en vooral danken voor de stelling die u reeds drie jaar poneert, namelijk dat voor het voeren van een goed milieubeleid inderdaad middelen zullen nodig zijn.

Minister Dirk Van Mechelen : Het zou dan wel goed zijn dat de commissie het debat over de milieufinanciering afrondt.

Minister Vera Dua : Mijnheer Wille, de discussie over de PPS is een heikel punt. Eerst en vooral zit ik opgescheept met oude PPS-constructies. Als er een sector is waar er met PPS-constructies wordt gewerkt, dan is het wel Leefmilieu, met alle gevolgen van dien. Ik zit met de gebakken peren van Aquafin, van Indaver, van een milieuholding enzovoort. Mijn stelling is dat we de paden van het verleden moeten verlaten en het op een andere manier moeten aanpakken. We zijn concreet bezig met de PPS-kenniscel, om bijvoorbeeld inzake de

Dua

brownfieldontwikkeling goede, zuivere vormen van PPS op poten te zetten.

Ik zou de herstructurering van de erfenis van het verleden waarmee Europa, u en ook anderen problemen hebben, ook liever vlug afwerken. U weet ook dat de mensen van de Vlaamse Milieuholding volop werken aan de valorisatie van datgene wat we willen opkuisen. Ik verbind me er in elk geval toe om het parlement hiervan geregeld op de hoogte te brengen. We mogen echter geen te hoge verwachtingen creëren, want de marktsituatie is wat ze is. Ik deel dus uw bekommernis, maar we zitten in een overgangssituatie. We voeren gesprekken met Europa over een organisatie die eigenlijk in ontbinding raakt.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : De PPS en de structuren van de afgelopen tien jaar hebben nauwelijks iets met elkaar te maken. Ik pleit ervoor om op zoek te gaan naar wat echt een PPS is, en dat men niet de Nederlandse weg opgaat. Men moet ook nadenken over PPS in de dienstverleningssector. Als we dat doen, komen we in conflict met datgene wat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden over concessies denkt. Zo sluiten we aan bij wat Europa hierover poneert inzake de openstelling van de markt. De aanwezigheid van de overheid als ondernemer is daarbij zeer storend, zeer duur en zeer nefast.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb acht minuten gekregen om het standpunt van mijn fractie over ruimtelijke ordening uiteen te zetten. Wellicht zal ik niet zo veel nodig hebben, want als ik de mediacampagnes van de paars-groene regering over de zonevreemde woningen mag geloven, dan is alles opgelost. We lezen : 'De Vlaamse overheid schenkt klare wijn. Eigenaars van een zonevreemde woning leefden de voorbije jaren in onzekerheid. Dat hoeft niet meer.'

De belastingbetaler wordt zelfs op een sprookje getrakteerd : 'Toen Dirk en Lieve in Lille een hoevetje kochten, was er geen wolkje aan de lucht. Een tijdje later hoorden ze dat hun huis zonevreemd was. Dat was wel even schrikken. Konden ze blijven wonen ? Zouden ze ooit verbouwingen mogen

uitvoeren ? Gelukkig heeft de Vlaamse overheid snel klare wijn geschonken. Hun hoevetje had een geldige vergunning en was dus zeker niet illegaal. Ze kregen de vergunning om de bijgebouwen af te breken en te herbouwen. Met een hedendaagse keuken en een modern washuis kunnen ze nu zorgeloos genieten van het buitenleven.' Om het mooi af te ronden had u er nog moeten aan toevoegen : 'En ze leefden nog lang en gelukkig, plopperdeplop !'

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De aanpak van zonevreemde woningen en bedrijven is geen sprookje dat voor iedereen goed zal aflopen. Wat vergeet de paars-groene regering in de advertenties te vertellen ? Ten eerste : de overheid heeft in de jaren zeventig gewestplannen opge maakt waardoor met één pennentrek vele tienduizenden perfect legale woningen zonevreemd zijn gemaakt zonder enige inspraak van de betrokken eigenaars. Een door de overheid zonevreemd gemaakte eigenaar heeft niets verkeerd gedaan. Hij heeft geen enkele overtreding begaan. Hij wordt wél gestraft. Ten tweede : de mogelijkheid tot regularisatie van vroegere, zonder geldige vergunning uitgevoerde werken voor zonevreemde woningen is beperkt tot 31 januari 2003. Zone-eigenaars kunnen altijd een vraag tot regularisatie indienen. Waarom wordt deze discriminatie gecreëerd ?

Ten derde : eigenaars van een zonevreemde woning hebben altijd een stedenbouwkundige vergunning nodig om inzake de stabiliteit onderhouds- en instandhoudingswerken uit te voeren. De gemachtigde ambtenaar kan deze vergunning steeds weigeren als hij van oordeel is dat de ruimtelijke draagkracht wordt overschreden. Ten vierde mag de zonevreemde eigenaar de woning niet herbouwen, verbouwen of uitbreiden als de woning in een zogenaamd kwetsbaar gebied is gelegen.

Ten vijfde mag een zonevreemde eigenaar zijn woning niet heropbouwen als die door overmacht, brand of storm, volledig wordt vernield. Dan nog durft de paarsgroene regering beweren dat de eigenaar van een zonevreemde eigenaar op beide oren mag slapen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Dat is taal die men op een verkiezingsmeeting hanteert. Na het veiligheidsdebat gebruikt u het debat over de ruimtelijk-

Van Mechelen

ke ordening om mensen angst aan te jagen. Door insinuerende uitspraken tracht u de mensen op te zetten tegen de overheid en probeert u hier garen uit te spinnen.

Ik merk tot spijt van wie het benijdt dat mensen helemaal niet meer angstig zijn, als hen op thema-avonden toelichting wordt verschaft over wat hier unaniem is goedgekeurd.

De heer Pieter Huybrechts : De minister zou mij eens moeten zeggen welke van de vijf punten die ik net heb opgesomd, niet correct zijn.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik geef u een voorbeeld. U zegt dat een woning die door storm of brand wordt getroffen, niet mag worden heropgebouwd. Dat is manifest onjuist. In het decreet staat dat de woning mag worden heropgebouwd. Dat is de regel, de uitzondering bestaat erin dat de overheid overgaat tot een 100 percent schadevergoeding als de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd. Dat leest u niet graag.

De heer Pieter Huybrechts : Er staat duidelijk in dat een woning gelegen in een kwetsbaar gebied getroffen door overmacht, niet meer mag worden heropgebouwd. De eigenaar krijgt dan weliswaar een vergoeding, het tegendeel heb ik niet beweerd. Wij vragen het recht om de woning opnieuw op te bouwen in zijn vroegere staat.

Minister Dirk Van Mechelen : In het decreet staat dat de woning in normale omstandigheden mag worden heropgebouwd. Alleen in kwetsbare gebieden zou een woning om opportunitie-redenen – ik denk bijvoorbeeld aan een woning die volledig wordt verwoest in een zeer waardevol natuurgebied – niet mogen worden heropgebouwd. In dat geval wordt de eigenaar schadeloos gesteld.

De heer Pieter Huybrechts : Ik zeg toch niets anders. Ik weet dat u dit niet graag hoort, maar tijdens de vorige legislatuur keek uw partij volledig de andere kant op. Wij gaan verder.

Er is maar één rechtvaardige oplossing die rechtszekerheid biedt en ervoor zorgt dat zonevreemde eigenaars terug op beide oren kunnen slapen en zorgeloos kunnen genieten van het buitenleven. Dat zit vervat in het voorstel van het Vlaams Blok van 14 maart 2002. Alle woningen gebouwd voor 22 april 1962, van voor de wet op Stedenbouw, en alle woningen gebouwd met een regelmatige vergunning na 22 april 1962, moeten zich van rechts-

wege op een kavel bevinden die deel uitmaakt van een woongebied. Alleen op deze manier had men volledige rechtszekerheid kunnen geven aan zonevreemde eigenaars, die niets verkeerd hebben gedaan.

Voor de problematiek van de weekendverblijven is er eindelijk een beleidsplan gekomen. Dat is verdienstelijk. Of deze beleidsbrief de eigenaars van een weekendverblijf zal geruststellen, is een ander paar mouwen. Het voorstel van resolutie dat onlangs door de meerderheid werd ingediend, is nietszeggend en uiterst vaag. Ik citeer daaruit punt 2 : 'In de ruimtelijke uitvoeringsplannen, waarbij een planmatige oplossing voor een deel van de bestaande clusters van weekendverblijven in niet-kwetsbare gebieden kan worden geschapen, moeten ook de kwetsbare gebieden worden aangeduid waarvoor geen planmatige oplossing voorhanden is, maar waarvoor het voor bepaalde weliswaar beperkt aantal clusters waar deze aansluiten bij het woongebied, toch aangewezen kan zijn een planmatige oplossing aan te reiken, mits een compensatie tussen de harde en de zachte bestemmingsronde wordt gerealiseerd.'

Dit is een prachtige, maar helaas nietszeggende volzin. Bepalingen als 'een deel', 'het zou kunnen' en 'bepaalde' creëren allermindst de door de paars-groene regering belofte rechtszekerheid. We hebben vernomen dat de meerderheidspartijen in het begin van 2003 een voorstel van decreet zullen indienen. Het valt af te wachten of dit voorstel van decreet eindelijk een aantal concrete bepalingen zal bevatten.

Het recent voorgestelde uitdoofscenario is beter dan niets. Hiermee is alles evenwel gezegd. Tot halverwege de jaren negentig van de vorige eeuw heeft de overheid nooit consequent tegen illegale constructies opgetreden. Gemeentebesturen hebben het bouwen van dergelijke constructies oogluikend toegelaten en hebben de eigenaars zelfs allereerste taksen opgelegd.

Ik vrees dat heel wat bewoners van weekendverblijven hiervan het slachtoffer dreigen te worden. Van de ongeveer 13.000 buiten de huidige zones voor verblijfsrecreatie gelegen weekendverblijven zullen er allicht heel wat sneuvelen.

Bovendien worden in het kader van het VEN nog heel wat bijkomende beperkingen opgelegd. In plaats van in een vereenvoudiging van de administratie en van de regelgeving, voorziet het VEN in een hele reeks bijkomende rechten en plichten. Deze bijkomende beperkingen gaan veel verder

Huybrechts

dan het verbod voor vliegtuigen, helicopters en luchtballonnen om hier nog langer op te stijgen of te landen. Zelfs de jacht en de visvangst zullen met bijkomende beperkingen worden geconfronteerd. Zonder een gunstig advies van het instituut voor Natuurbehoud wordt het zelfs onmogelijk om visen uit te zetten in waterlopen of in visvijvers.

Voor de vele landbouwers wiens gronden zich geheel of gedeeltelijk in een VEN-gebied bevinden, zijn deze maatregelen een ramp. De vele beperkingen zullen de landbouw op deze plaatsen zo goed als onmogelijk maken. Bovendien is de in een VEN-gebied gelegen landbouwgrond niets meer waard.

Over de verjaringstermijn worden in alle talen gezwegen. Hierover is in geen enkel beleidsplan, in geen enkele advertentie of in geen enkel voorstel van resolutie of van decreet iets terug te vinden. Dat de sp.a, Agalev en Spirit tegen de verjaringsstermijn zijn, weten we al lang. Hoe zit het eigenlijk met de verkiezingsbeloften van de VLD en van de heer De Gucht, die vlak voor de voorbije Vlaamse verkiezingen op het invoeren van een verjaringsstermijn heeft aangedrongen? De VLD maakt al 3 jaar deel uit van de Vlaamse regering. Over de verjaringstermijn hebben we in het beleid evenwel nog geen letter teruggevonden.

In de brochure 'Wegwijs in het VEN' staat te lezen dat de Vlaamse regering de rode bosmier en de hazelworm wil beschermen. Ik heb er geen problemen mee dat de Vlaamse regering bosmieren, zelfs al zijn het rode bosmieren, wil beschermen. Het Vlaams Blok zal zich echter blijven verzetten tegen maatregelen van de paarsgroene regering die het sociale leven en zelfs de broodwinningen van vele duizenden mensen onmogelijk maken. (*Applaus bij het VB*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.35 uur.*
